

KAUPUNGINARKISTO

KAUPUNKITUTKIMUS

TILASTOT JA TIETOPALVELU

HALLINTO

HELSINGIN KAUPUNGIN TIETOKESKUS

Toimintakertomus 2009

Sisällys

3	HELSINGIN KAUPUNGIN TIETOKESKUS LYHYESTI
3	Toiminta-ajatus, visio ja arvot
5	JOHTAJAN KATSAUS
9	Direktörens översikt
13	TOIMINTA YKSIKÖITTÄIN
13	Kaupunginarkisto
23	Kaupunkitutkimus
32	Tilastot ja tietopalvelu
43	Hallinto
53	YMPÄRISTÖ JA TIETOKESKUS
54	TALOUS JA TULOKSELLISUUS
54	Talous 2009
55	Tuloksellisuus 2009
57	LIITTEET
57	Tietokeskuksen julkaisut vuonna 2009
62	Organisaatio 31.12.2009
63	Yhteystiedot

Julkaisija

Helsingin kaupungin tietokeskus
PL 5500
00099 Helsingin kaupunki
puh. (09) 310 1612
tietokeskus.kirjaamo@hel.fi
www.hel.fi/tietokeskus/

Koonnut

Käännökset

Ulkoasu

Kuvat

Saini Hämäläinen
Magnus Gräsbeck
Lagarto

Helsingin kaupungin kuvapankki
– Kimmo Brandt (etukansi)
– Mika Lappalainen ("Talous")
Raimo Riski (sisällys, muut reuna-
kuvat kuin "Talous"; sekä takakansi)
Muut kuvaajat mainittu kuvien
yhteydessä.

Helsingin kaupungin tietokeskus lyhyesti

HELSINGIN KAUPUNGIN

TIETOKESKUS toimii välittömästi kaupunginhallituksen alaisena tilastotoimen, tutkimuksen ja arkistotoimen asiantuntija- ja vastuujärjestäytymisenä. Toimipisteemme sijaitsevat Hakaniemessä kahdessa osoitteessa. Tietokeskus hankkii, analysoi ja tutkii, välittää ja säilyttää tietoa Helsingistä ja sen alueista – nykyhetkestä, menneisyydestä ja tulevaisuudesta.

Raimo Riski

Toiminta-ajatus

Tietokeskuksen tehtävä on tietotuotannollaan huolehtia siitä, että Helsinki on omasta tilastaan ja kehitysvaiheistaan tietoinen, strategisesti ohjauskykyinen kaupunki.

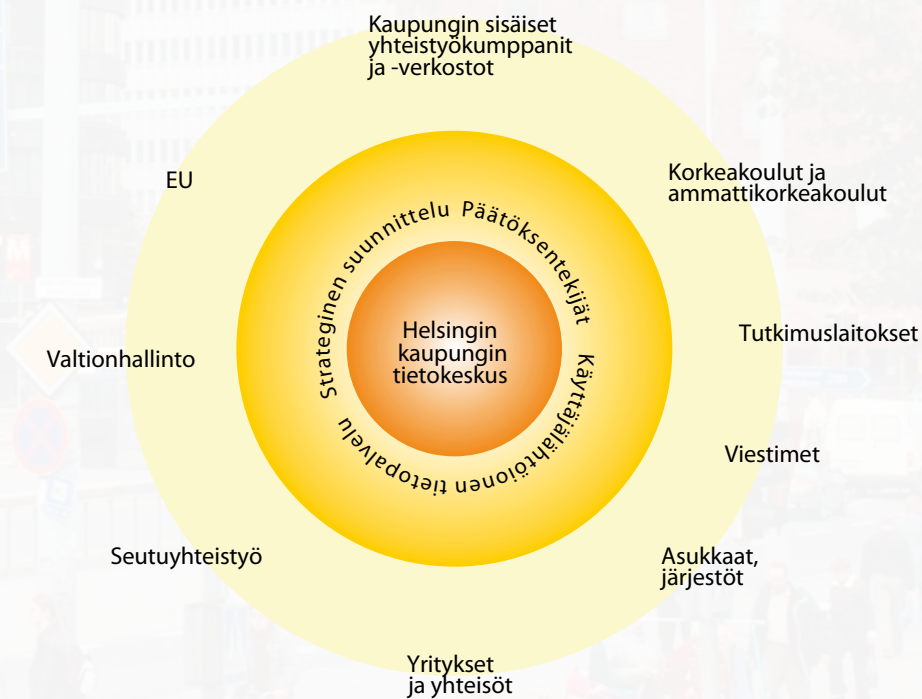
Visio

Tietokeskus on kaupunkitiedon edelläkävijä.

Arvot

- Avoimuus
- Keskinäinen arvostus
- Ammattieettisten periaatteiden noudattaminen
- Luotettavuus ja oikeudenmukaisuus
- Osaaminen ja uudistuminen
- Palvelukykyisyys

Tietokeskuksen sidosryhmät

Johtajan katsaus

Raimo Riski

Johtaja Asta Manninen.

Tietokeskus pyrki vuonna 2009 ensisijaisesti vastaamaan kaupungin päätöksentekijöiden, virastojen ja toimintayksiköiden tietotarpeisiin. Tieto tuotiin myös kaikkien kiinnostuneiden, kuten asukkaiden, tutkijoiden ja tiedotusvälineiden saataville. Julkaisujen lisäksi Internetissä on tietokantoja maksutta käytettävissä. Useita uuden tiedon ja ennusteiden esittely- ja keskustelutilaisuuksia järjestettiin. Tietokeskuksen tietotuotanto jäsenyi kaupungin kolmen strategisen alueen kokonaisuuteen: *hyvinvointi ja palvelut; asuminen ja kaupunkirakenne; kilpailukyky*. Kaikkia kolmea strategia-alueetta tarkasteltiin julkaisussa *Helsingin*

tila ja kehitys 2009, jonka tiivistelmäosasta toimitettiin myös ruotsinkielinen painos.

Metropolipolitiikkaan liittyy metropolialueen erityispiirteisiin keskittyvän tutkimus- ja yhteistyöohjelman valmistelu, jota jatkettiin laajapohjaisessa yhteistyössä korkeakoulujen, kuntien ja valtionhallinnon kanssa.

Pääkaupunkiseudun kaupunginjohtajien toimeksiannosta kehitettiin seututiedon tuotantoa ja tietopalvelua tavoitteena parantaa seututiedon saatavuutta. Syntyi *Seututietovisio 2020* ja ehdotus *Helsinki Region Infoshare* -verkostoksi ja verkko-

tietopalveluksi. Tietokeskus koordinoi *Pääkaupunkiseudun Koheesio- ja kilpailukykyohjelmaa* (KOKO) vuosina 2010–2013 ja sen hankkeita. Ohjelmatyöhön osallistuu pääkaupunkiseudun kaupunkien lisäksi Kirkkonummen kunta. Osana kaupunkiohjelmaa tuotettiin *Pääkaupunkiseudun demokratiaindikaattorit*.

Kaupunkitutkimusyksikön tutkimuskohteina olivat mm. väestö ja asuminen, elinolot, alue- ja kunnallisuus, hallinto sekä kaupunkikulttuuri ja -ympäristö. Esimerkkeinä voidaan mainita pääkaupunkiseudun kuntien yhteinen hyvinvointitutkimus, tutkimus 9–12-vuotiaiden ajankäytöstä, kaupunkipalvelututkimus, tutkimus EU:n kemikaaliviraston henkilöstön kotoutumisesta Helsinkiin, tutkimus maahanmuuttajien vapaa-ajasta ja kulttuuripalveluista pääkaupunkiseudulla sekä tutkimus *Suurten suuret menot? Suurten kaupunkien palvelukustannukset 2008*.

Näyttävä historian aarrearkku *Helsinki – Historiallinen kaupunkikartasto – Historic Towns Atlas* valmistui. Julkaisu on osa Kansainvälisen kaupunkihistoriallisen komission vuonna 1955 aloittamaa eurooppalaisten historiallisten kartastojen projektia. Ruotsinkielisen verkkoversion toimitustyö aloitettiin syksyllä 2009.

SIDOSRYHMÄTAPAAMISIA TIEDON KÄYTTÖÖN SAATTAMISEKSI

- kaksi kaupunginjohtajiston aivoriittä
- useita johtoryhmätason yhteistyökokouksia eri virastojen ja laitosten kanssa
- seututietoryhmä
- edustus Tilastokeskuksen neuvottelukunnassa
- kaupunkipolitiikan yhteistyöryhmän kaupunkitutkimusjaoston puheenjohtajuus
- kaupunginarkistolla yhteistyötä arkistolaitoksen ja Suomen Kuntaliiton kanssa kunnallisessa arkistotyöryhmässä, yksityisarkistojen neuvottelukunnan toimintaan osallistuminen sekä Espoon, Vantaan, Tampereen, Turun, Oulun ja Jyväskylän asiakirjallinnon ja arkistotoimen yhteistyö.

Helsinki-tilastot kuvaavat kaupunkia ja sen toimintaympäristöä, kehitystä ja muutoksia monipuolisesti. Talouden ja työllisyyden haastava tilanne merkitsi tietotuotannon ja tietopalvelun suuntaamista suhdannemuutosten nopeaan seurantaan ja ajankohtais selvitysten laadintaan tästä aihealueesta. Vuoden mittaan laadittiin runsaat 20 neljännesvuosi- tai kuukausijulkaisua. Tilastoja valmistui myös väestökehityksestä, väestön hyvinvoinnista, osaamisesta ja koulutuksesta, Helsingin ja seudun yritystoiminnasta ja kilpailukyvyistä sekä asuntokannan ja -tuotannon ominaisuuksista ja rakenteesta. Vuosittain laadittava väestöennuste on keskeinen tuote. Helsinki-tietoja tuotettiin myös osa-alueittain ja niitä täydensivät seudulliset ja kansainväliset vertailut, kuten *The State of Helsinki Region 2009. European Comparisons*. Neljännesvuosijulkaisu *Kvartissa* keskityttiin ajankohtaisiin teemoihin. *Helsingin Seudun Suunnat* -julkaisu kertoi neljä kertaa vuodessa uuden suhdannekuvan ja nopeat muutokset.

Julkaisut ovat keskeinen ja näkyvä osa tietokeskuksen toimintaa. Sitovana tavoitteena oli tuottaa vähintään 65 julkaisua vuonna 2009. Julkaisuja tuotettiin 70. Lisäksi asiakkaita ja muita tiedon käyttäjiä palveltiin tekemällä lähes 1 500 laajaa tietopalvelutehtävää, tuottamalla 1 200 luento-, koulutus- ja konsulttipalvelua, ottamalla vastaan lähes 1 500 tutkijakäyntiä kaupunginarkistossa ja järjestämällä neljä näyttelyä.

Huomionarvoista on, että perustietojärjestelmien ja tilastotietokantojen muutos- ja laajennustyöt, jotka johtuivat Helsinkiin vuoden 2009 alusta liitetyistä Sipoon lounaisosasta ja Vantaan Västerkullan kiilasta, saatettiin valmiiksi. Alueliitosten vaikutus arkistotoimeen otettiin huomioon kaupunginarkistossa.

Kaupunginarkisto johtaa kaupungin arkistotointa ja toimii kaupungin keskusarkistona. Kehittämishankkeita olivat mm. kaupungin sähköisen asianhallinnan kehittämiseen osallistuminen ja kaupunkitasoisen tiedonohjaussuunnitelman (TOS) laatimiseen osallistuminen. Arkistoaineistojen säilyvyyden ja käytettävyyden turvaamista varmistettiin konservoimalla, mikrokuvaamalla ja digitoimalla.

Kansainvälinen yhteistyö toteutui pääasiassa hankkeiden ja yhteistyöverkostojen kautta, mutta myös kaupunkitutkimuksen, kaupunkitilaston ja arkistotoimen konferenssien ja seminaarien kautta. Vertailevan tiedon hankkiminen kaupunki- ja kaupunkiseututasoisena monista kaupunki-ilmiiöistä oli myös keskeinen tavoite.

Yksi henkilö saavutti 40 vuoden rajapyykin Helsingin kaupungin palveluksessa, neljä oli ollut 30 vuotta ja kahdeksan henkilöä 20 vuotta kunnallisessa palveluksessa. Kiitos arvokkaasta työstä tiedon tuottamisen, jalostamisen ja välittämisen hyväksi!

Parhaat kiitokset koko henkilökunnalle, asiakkaille ja muille sidosryhmille yhteisestä vuodesta 2009.

Asta Manninen
johtaja

Direktörens översikt

Tero Lahti

Direktör
Asta Manninen.

År 2009 var Faktacentralens främsta strävan att svara på stadens beslutsfattares, ämbetsverks och verksamhetsenheters informationsbehov. Denna kunskap ställdes också till förfogande för andra intresserade, såsom invånare, forskare och massmedia, i form av publikationer – både tryckta och på webben – och avgiftsfria databaser. Många informeringsträffar om nya rön och prognoser hölls i samarbete med stadens verk och inrättningar och deras verksamhetsenheter.

Faktacentralens informationsproduktion gällde stadens tre strategiska områden: *välstånd och service; boende och stadsstruktur och konkurrenskraft*. Alla tre strategigebit analyserades i publikationen *Helsingin tila ja kehitys 2009* (Helsingfors tillstånd och utveckling 2009), vars sammandrag utgavs i en skild svensk utgåva.

Till metropolpolitiken anknyter beredandet av ett stadsforsknings- och samarbetsprogram, som fokuserar på särdrag i metropolområdet. Det fortsattes i bredbasigt samarbete mellan högskolor, kommuner och statsförvaltning.

På uppdrag av stadsdirektörerna i Huvudstadsregionen utvecklades produktionen av och informationstjänsten för regionfakta i syfte att förbättra dess tillgänglighet. Resultatet blev regioninfovisionen *Seututietovisio 2020* samt ett förslag till webbserVICEN *Helsinki Region Infoshare*. Faktacentralen koordinerade KOKO, ett program för

kohesion och konkurrenskraft i Huvudstadsregionen åren 2010–2013, samt dess olika projekt. I programarbetet deltog förutom städerna i Huvudstadsregionen även Kyrksläotts kommun. Som en del av stadsprogrammet producerades demokratiindikatorer för Huvudstadsregionen.

Stadsforskningsenheten jobbade med teman kring bl.a. befolkning och boende, levnadsförhållanden, region- och kommunekonomi, förvaltning samt stadskultur och -miljö. Som exempel kan nämnas en gemensam välfärdsundersökning för Huvudstadsregionens kommuner. Övriga undersökningar gällde bl.a. 9–12-åringars tidsanvändning, åsikts- och belåtenhetsenkät om stadens service, EU:s kemikalieverks etablering i Helsingfors, fritidssysslor och kulturservice för invandrare i Huvudstadsregionen, stora finländska städers kostnader för kommunal service 2008.

Den representativa *Helsinki – Historiallinen kaupunkikartasto – Historic Towns Atlas* blev färdig. Boken är en del av det projekt för historiska atlaser som en internationell kulturhistorisk kommission satte igång år 1955. Redaktionsarbetet på en svenskspråkig version kom igång hösten 2009.

Statistiken om Helsingfors beskriver på ett mångsidigt sätt staden och dess verksamhetsomgivning, utveckling och förändring. Det utmanande läget inom ekonomi och sysselsättning påkallade en inriktning av infoproduktion och infotjänst på *snabb bevakning av konjunkturförändringar* och uppgörande av aktuella analyser på området. Under året utgavs drygt 20 kvartals- eller månadspublikationer. Statistik utgavs även om befolkningstrender, välfärd, kunnande och utbildning, företagsverk-

samhet och konkurrenskraft i Helsingfors jämte region, samt om bostadsbeståndets och -produktionens egenskaper och struktur.

En vital produkt är den årliga befolkningsprognosen. Uppgifter om Helsingfors uppgjordes även delområdesvis, och kompletterades av regionala och internationella jämförelser, såsom *The State of Helsinki Region 2009. European Comparisons*. Kvartalsöversikten *Kvartti* fokuserade på aktuella teman. Publikationen *Helsingin Seudun Suunnat* (trender i Helsingforsregioner) återgav fyra gånger om året den senaste konjunkturbilden och snabba förändringar.

Publikationerna är en central och synlig del av Faktacentralens verksamhet. En bindande målsättning var att producera minst 65 stycken år 2009. Det blev 70. Dessutom betjänades kunder och andra informationsbrukare genom 1500 utförda informationstjänstupdrag, 1200 hållna föredrag eller utbildnings- eller konsulthjälpuppdrag, nästan 1500 forskarbesök vid Stadsarkivet och fyra egna utställningar.

Noteras kan också att de förändrings- och utvidgningsarbeten på basdatasystemen och de statistiska databaserna som föranletts av anslutningarna av landområden i Sibbo och Vanda (s.k. Västerkullakilen) till Helsingfors blev färdiga. Inkorporeringarnas inverkan på arkivväsendet beaktades av Stadsarkivet.

Stadsarkivet leder stadens arkivväsende och fungerar som centralarkiv för staden. Utvecklingsprogrammet *Helsingin kaupungin arkistotoimen suunta vuoteen 2015* (Helsingfors stads arkivväsendes inriktning fram till år 2015) blev färdigt. Viktiga utvecklingsprojekt var bl.a. deltagandet i utvecklandet av stadens elektroniska ärendesbehandling och i uppgörandet av en informationsstyrningsplan för staden.

Arkivmaterialets hållbarhet och användbarhet tryggades genom konservering, mikrofilmning och digitalisering.

Internationellt samarbete bedrev Faktacentralen närmast genom olika projekt och samarbetsnätverk, men även genom deltagande i konferenser och seminarier för stadsforskning, stadsstatistik och arkivväsende. En annan central målsättning var att skaffa jämförande information på stads- och stadsregionsnivå om många stadsfenomen.

En medarbetare nådde milstolpen 40 år i stadens tjänst. Fyra hade varit 30 år eller mera i kommunal tjänst och åtta mer än 20 år. De skall ha tack för sitt värdefulla arbete med att ta fram, förädla och förmedla information!

Och stort tack till Faktacentralens alla anställda, klienter och samarbetspartners för vårt gemensamma år 2009!

Asta Manninen

Direktör

Toiminta yksiköittäin

KAUPUNGINARKISTO

Kaupunginarkisto johtaa kaupungin arkistotointa ja toimii kaupungin keskusarkistona. Keskusarkistona huolehditaan virastojen ja laitosten yli 20 vuotta pysyvästi säilytettävistä asiakirjoista sekä niitä koskevasta tieto- ja tutkijapalvelusta. Lisäksi kaupungin-arkisto vastaanottaa Helsinkiä koskevaa arvokasta yksityistä arkistoaineistoa.

Kaupunginarkiston toiminnassa korostui toimintavuonna osallistuminen kaupungin uuden, sähköisen asianhallinnan (Ahjo) kehittämiseen asiakirjahallinnon asiantuntijana, kaupungin yhteisen tiedonohjaussuunnitelman (TOS) laatimistyö, SINETTI-arkistotietokannan laajentaminen Internetissä avatulla karttarekisterillä sekä arkistotilojen uudelleenorganisointi ja lisätilojen suunnittelu. Historiallinen *Atlas* valmistui. Helsingin kaupungin arkistotoimen kehittämisohjelmaa vuosille 2009–2013, *Arkistotoimen suunta 2015*, ryhdyttiin toteuttamaan.

Tieto- ja tutkijapalvelu

Tutkijakäyntejä oli kertomusvuoden aikana 1 476. Tutkijat tilasivat käyttöönsä kaikkiaan 6 283 asiakirjaa. Asiakirjalainoja virastoille annettiin 1 724 kappaletta ja laajahkoja tietopalveluselvityksiä tehtiin 487.

Edellisvuoteen verrattuna asiakaskäynnit vähenivät vajaalla 200:lla, samoin asiakirjatoimituksissa tutkijasaliin ja virastoille annetuissa asiakirjalainojen lainausmäärissä

Karttarekisteri

Arkisto: Kaikki

Kartan nimi:

Laatija:

Sarja:

Valmistusvuosi:

Kaupunginosa: Kaikki

Hae Tyhjennä Arkistotietokanta

Karttarekisteri sisältää Helsingin asemakaavoitusten ja Helsingin ja Suurimmasta osasta kattoja on listatut. Hakuilma-kuvailla voi tehdä hakuja kattarasjan ja / tai kaupunginosan. Kaikisumerkkii ei haisu tarvi. Kun valinta Karttarekisteri-hakuilma-kuvailla. Huom.! Jos mitään ei tapahdu, h

Sinetti-karttarekisterissä on toteutuneita ja toteutumattomia suunnitelmia. Pääällimmäinen on vuodelta 1913: "Ehdotus työväenkorkeleiden järjestämiseksi Backas-alueella Helsingissä".

tapahtui lievähkää laskua.

Kaupunginarkiston toimintaa ja arkistoaineistoja esiteltiin ryhmille, joita kävi 14. Näiden ryhmien keskimääräinen koko oli kahdeksan henkilöä. Ryhmissä oli mm. Helsingin yliopiston historian, yhteiskuntahistorian ja opettajakoulutuslaitoksen opiskelijoita.

Kaupunginarkiston arkistotietokanta SINETTIä laajennettiin karttarekisterillä, joka avattiin Internetissä 3.11.2009. Karttarekisterissä on noin 2 000 karttaa vuodesta 1639

aina 1960-luvulle asti. Karttojen digitoinnin lisäksi käynnistettiin Helsingin kaupungin kunnallishallintoa koskevien kertomusten digitointi vuosilta 1875–1974. Kaupungin yhteisten digitointihankkeiden koordinointiin osallistuttiin.

Arkistotietokannan ja karttarekisterin avaaminen internetissä ovat selvästi vähentäneet tiedusteluja. SINETTI-arkistotietokantaan ja karttarekisteriin hankittiin web-tilasto loppuvuodesta.

Tietovarannot kasvoivat edelleen

Kaupunginarkisto otti kertomusvuonna vastaan 277 hyllymetriä asiakirjoja, josta määrästä yksityisarkistojen osuus oli 12,6 hyllymetriä. Kun kaupunginarkisto kertomusvuoden aikana hävitti vain pienehkön määrän asiakirjoja (35 hyllymetriä), oli asiakirja-aineiston kokonaismäärä vuoden lopussa noin 12,9 hyllykilometriä.

Kertomusvuoden aikana kaupunginarkistoon luovutti asiakirjojaan kaikkiaan 24 arkistonmuodostajaa, joista 10 oli yksityisiä. Suurimmista yksittäisistä asiakirja-aineistojen luovuttajista mainittakoon mm. liikennelaitos, joka siirsi kaupunginarkiston tiloihin 65 hyllymetriä asiakirjojaan, sekä hallintokeskus, josta siirrettiin 75 hyllymetriä eri osastojen asiakirjoja. Edellisten lisäksi mainittakoon vielä kiinteistöviraston kaupunkimittausosaston asiakirjasiirot, yhteensä hieman alle 3000 kpl karttalehtiä. Muilta osin virka-arkistosiirrot kaupunginarkistoon olivat tavanomaisia vuosisiirtoja.

Mikrofilmeinä otettiin vastaan 120 kpl mikrofilmirullia.

Kaupunginarkiston makasiinitilat täyttyvät lähivuosina. Tarvittavaa lisätilaa järjestettiin organisoimalla makasiinitiloja uudelleen ja selvittämällä muussa käy-

tössä olevien makasiinitilojen saamista asiakirjojen säilytyskäyttöön. Uudelleenorganisoinnin ja tilojen käyttösuunnitelman avulla saadaan makasiinitilat riittämään lähivuodeksi. Lisääntyneiden organisaatiomuutosten vuoksi kaupunginarkistoon on jouduttu ottamaan entistä enemmän myös määrääjän säilytettävää arkistoaineistoa. Ahjo-järjestelmän käyttöönotto vuoden 2011 alussa edellyttää myös järjestelmän tuottamien asiakirjojen ja toimintansa päättävien virasto- ja liikelaitoskohtaisten kirjaamojen arkistointitehtävien järjestämistä. Tätä varten käynnistettiin loppuvuodesta kaupunginarkiston yhteyteen perustettavan väliarkiston suunnittelu.

Asianhallinta yhtenäistyy ja kehittyy sähköiseksi

Asiahallinnan ja asiakirjahallinnon menetelmien kehittämistä jatkettiin yhteistyössä hallintokeskuksen ja talous- ja suunnittelukeskuksen kanssa. Suurimpina haasteina olivat kaupungin yhteisen tehtäväluokituksen ja tiedonohjaussuunnitelman laatiminen sekä koko kaupungin yhteisen asianhallintajärjestelmän, Ahjo-järjestelmän, käyttöönottoon liittyviin kehittämistehtäviin osallistuminen. Loppuvuodesta käynnistettiin Ahjo-järjestelmään liittyvien arkistointitehtävien organisointi ja suunnittelu. Kaikki virastot ja liikelaitokset siirtyvät Ahjoon vuonna 2011.

"...virastot ja liikelaitokset siirtyvät Ahjon käyttäjiksi vuonna 2011."

Kaupunginarkisto oli edustettuna kaupungin asianhallinnan (Ahjo) kehittämisen johtoryhmässä (AKJ) ja sen asettamissa työryhmissä sekä kaupungin yhteistä tiedonohjaussuunnitelmaa (TOS) laatineessa työryhmässä. Kaupunginarkiston

edustaja tai edustajat toimivat seuraavissa AKJ:n työryhmissä: asiakirjahallinta ja dokumentinhallinta (ASDO), asiakirjamallit, asiakirjatuotanto (ASTU), asiantuntijaryhmä (ASIA), dokumentinhallinta (HELA), kirjaamisen kehittäminen ja arkistotyöryhmä. Kirjaamisen kehittäminen -työryhmässä kaupunginarkiston edustaja toimi sihteerinä ja arkistotyöryhmässä sekä puheenjohtajana että sihteerinä. TOS-työryhmä laati kaupungin yhteisen tehtäväluokituksen, määritteli TOS:n rakenteen ja siinä käytettävät metatiedot, aloitti TOS:n laatimisen sekä jätti kesäkuussa raporttinsa kaupunginjohtajalle. TOS:n laatimista jatkettiin TOS-sihteeristön voimin. Hallintokeskus vastaa laatimisesta kaikille virastoille ja liikelaitoksille yhteisten tehtävien osalta ja kaupunginarkisto muiden tehtävien osalta.

Kaupunkiarkisto osallistui hallintokeskuksen ja talous- ja suunnittelukeskuksen arkistotyöryhmiin.

Asiakirjahallinnon konsultointeja oli toimintavuoden aikana 367.

Ohjaus ja neuvonta korostuivat muutostilanteissa

Kuluneen vuoden toiminta ohjaus- ja neuvontaryhmässä on ollut tavallista vilkkaampi. Arkistonmuodostuksen suunnittelun muuttuminen totutusta arkistonmuodostussuunnitelmasta koko kaupungin yhteiseksi tiedonohjaussuunnitelmaksi on aiheuttanut runsaasti yhteydenottoja virastojen ja liikelaitosten arkistonhoitajien ja kirjaajien tahoilta. Ohjaus- ja neuvontapalveluista on ollut edustaja Ahjo-hankkeessa.

Tarkastustoiminnan painopiste on ollut kertomusvuonna arkistonkatselmuksissa, joita on tehty mm. kahdeksan koulun organisaatiomuutosten vuoksi. Perinteisiä

arkistontarkastuksia on tehty mm. liikennelaitoksessa arkistonhoitajan jäädessä eläkkeelle sekä taloushallintopalveluissa ja kierrätyskeskuksessa muuttojen yhteydessä. Kierrätyskeskuksen arkistontarkastuksen yhteydessä neuvottiin myös vanhan arkiston kuntoon saattamista.

Useissa virastoissa arkistonhoitajien vaihtumiset ja organisaatiomuutokset ovat vaatineet perehdytystä, koulutusta ja AMS:ien täsmentämistä. Ohjaus- ja neuvontapalvelujen ohjauksessa on järjestetty Kierrätyskeskuksen ja entisen Keskuspesulan vanhat arkistot. Helsingfors Aftongymnasium -koulun lakkautuksen ja koulun yhdistämisen yhteydessä on järjestetty harvinainen opetusmateriaalikonaisuus. Aineisto on sijoitettu opetusviraston arkistoon. Lisäksi on järjestetty kaupunginarkiston vanhempaa koulutus-, lehtileike-, näyttely- ym. asiakirja-aineistoa yhteensä 10 hyllymetriä.

"...neuvottiin myös vanhan arkiston kuntoon saattamista."

Ohjaus- ja neuvontapalvelut ovat vastanneet ARKKI-arkistohallintajärjestelmän ylläpidosta ja ohjaustehtävistä.

Virastoarkistonhoitajien arkistoverkosto kokoontui toimintavuoden aikana neljä kertaa. Arkistoverkosto tutustui Helsingin seurakuntayhtymän väestörekisteriarkistoon ja keskusarkistoon, Helsingin kaupunginmuseon *Maria*-tietojärjestelmään ja museon kuva-arkistoon sekä Kansallisarkistoon. Lisäksi järjestettiin joulukahvitilaisuus kaupunginarkistossa. Tilaisuudessa käsiteltiin ajankohtaisia asioita, mm. kaupungin yhteisen TOS:n laatimista.

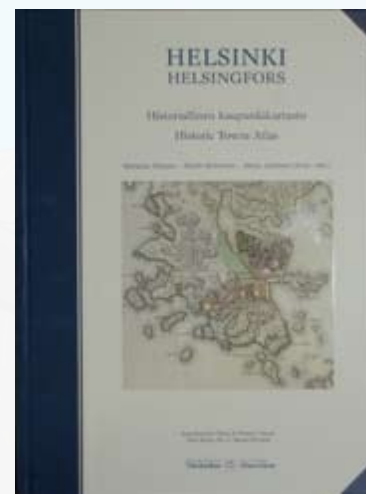
Helsingin historiaa tehtiin tunnetuksi

Kaupunginarkisto toimii Helsingin kaupungin historiatoimikunnan sihteeristönä. Kertomusvuonna historiatoimikunta ohjasi sodanjälkeisen historian 4. ja 5. niteen sekä Ruotsin vallan ajan ja 1800-luvun historian uudelleen kirjoittamista.

Helsingin historiallinen kaupunkikartasto julkaistiin huhtikuussa 2009. Se kuuluu Kansainvälisen kaupunkihistoriallisen komission aloittamaan eurooppalaiseen historiallisten kartastojen projektiin. Hanke oli iso yhteistyöhanke, jossa olivat mukana mm. kiinteistövirasto, kaupunkisuunnitteluvirasto sekä professori Marjatta Hietala Tampereen yliopistosta. Julkaisu on kokonaan kaksikielinen, suomeksi ja englanniksi. Vuoden aikana käynnistettiin Internetiin tulevan ruotsinkielisen version tekeminen.

Kaupunginarkisto järjesti 3.11.2009 Pohjoismaisen arkistojen päivän tilaisuuden, jonka teemana oli "Unohdettuja suunnitelmia". Päivän ohjelmaan kuului *Unohdetut suunnitelmat* -näyttely ja kaupunkisuunnittelua käsitelleet luennot.

Helsingin historiaa koskevia luentoja ja esitelmiä pidettiin eri yhteyksissä sekä annettiin radio- ja lehtihaastatteluja.

Helsinki – Helsingfors Historiallinen kaupunkikartasto – Historical Towns Atlas on osa eurooppalaista yhteisprojektia.

Yksityisarkistoja vastaanotettiin ja järjestettiin

Yksityisarkistoja otettiin vastaan 10 arkistonmuodostajalta. Arkistoista viisi oli uusia ja loput lisäyksiä aiemmin vastaanotettuihin arkistoihin. Yksityisarkistoja järjestettiin vuoden aikana 17 hyllymetriä. Järjestetyistä yksityisarkistoista suurin oli maisteri Pentti Saarisen kokoelma, joka käsittelee Helsingin kaupunkikehitystä.

Asiakaskoulutus

Kaupunginarkisto järjesti "Arkistotoimen suunta 2015"-kehittämishjelman päätösseminaarin huhtikuussa. Seminaarissa oli 28 osallistujaa. Kaupunginarkisto osallistui TOS-työryhmän tiedotustilaisuuden järjestämiseen yhteistyössä hallinto-

Pirkko Meila

keskuksen kanssa. Tilaisuuteen osallistui 96 henkilöä. Neljässä verkostotapaamisessa oli yhteensä 108 osanottajaa.

Kaupunginarkiston asiantuntijat luennoivat 15 kertaa alan ajankohtaisista asioista muun muassa TOS:n laatimisesta sekä virastojen järjestämissä että ulkopuolisissa tilaisuuksissa. Kaksi arkistoharjoittelijaa oli ohjattavana.

Asiakirjahallinnon ja arkistotoimen peruskurssia ei järjestetty kertomusvuonna.

Asiakirjahallinnon ja arkistotoimen peruskurssia ei järjestetty kertomusvuonna.

Yhteistyötä ja kumppaneita ajankohtaisin teemoin

Kaupunginarkisto on osallistunut kaupungin sisäisiin asianhallinnan kehittämishankkeisiin, joista tärkeimpiä olivat asianhallinnan kehittämisen johtoryhmä AKJ ja sen asettamat työryhmät sekä kaupunkitasoisen TOS:n laatiminen. Tätä tiedonohjaussuunnitelmaa laadittiin työryhmässä sekä työryhmän työn päätyttyä yhteistyössä hallintokeskuksen ja sosiaaliviraston kanssa. Lisäksi osallistuttiin Helsingin pääkaupungiksi tulon 200-vuotisjuhlatyöryhmän työskentelyyn.

Kaupunginarkisto on tehnyt tiivistä yhteistyötä arkistolaitoksen ja Suomen Kuntaliiton kanssa kunnallisessa arkistotyöryhmässä ja kunnallista arkistotoimen opasta laativassa työryhmässä. Lisäksi arkistolaitos nimesi kaupunginarkiston edustajan yksityisarkistoasioiden neuvottelukuntaan toimintakaudelle 2009–2012.

Kaupunginarkisto on osallistunut Espoon, Vantaan, Tampereen, Turun, Oulun ja Jyväskylän asiakirjahallinnon ja arkistotoimen yhteistyöhön. Siinä on keskitytty kunnalliseen tehtäväluokitukseen, eAMS:n laatimiseen sekä sähköiseen asian- ja dokumentinhallintaan.

Kaupunginarkiston edustajat osallistuivat syksyllä Trondheimissä pidetyille Pohjoismaisille arkistopäiville ja Arkistoyhdistyksen opintomatkalle Ateenaan.

Pohjoismaiden pääkaupunkien kaupunginarkistojen päälliköt tapasivat Tukholmassa lokakuussa.

Kehittämishjelma otettiin käyttöön

Helsingin kaupungin arkistotoimen kehittämishjelma 2009–2013, *Arkistotoimen suunta vuoteen 2015*, valmistui alkuvuodesta. Valtaosa arkistotoimen kehittämisestä tapahtuu hankkeissa, joita ohjelmassa on 35. Ohjelmatyön päätösseminaari järjestettiin huhtikuussa. Ohjelman esittelyn lisäksi seminaarissa kuultiin esitys arkistolain muutostarpeista.

Kaupunginarkisto järjesti kehittämispäivän ja TYHY-päivän. Kehittämispäivänä tutustuttiin Hämeenlinnan maakunta-arkiston uuteen rakennukseen ja toimintaan. TYHY-päivän aikana tutustuttiin Helsingin historiaan tutustumiskäynneillä Malmin hautausmaalla ja lentokentällä.

Pirkko Meila

Kaupunginarkiston TYHY-päivää vietettiin lokakuussa. Tutustuttiin Malmin hautausmaan historiallisiin kohteisiin ja Malmin lentokentän vaiheisiin.

KAUPUNKITUTKIMUS

Kaupunkitutkimusyksikössä tehtävän tutkimuksen tavoitteena on pitää Helsinki toimintaympäristöstään tietoisena kaupunkina, helpottaa kaupungin ilmiöiden ymmärtämistä ja tuottaa tutkimustietoa, jota voidaan soveltaa koko Helsingin metropolialueen kehittämistyössä. Yksiköllä on lisäksi erityinen asema kaupungin oman tutkimustoiminnan ja tiedeyhteisöjen välissä. Kaupunkitutkimusyksikön tutkijat ovat mukana yhteishankkeissa yliopistotutkijoiden kanssa ja yksikössä vierailee kaupunkiaiheisia opinnäytteitä tekeviä yliopistotutkijoita.

Yksikön toimintatavaksi on vakiintunut monipuolinen verkottuminen. Helsingin kaupunkiorganisaation ja pääkaupunkiseudun kuntien ohella yhteistyökumppanit löytyvät erikoisalojen tutkimuslaitoksista ja kansainvälisistä tutkijaverkostoista. Lähestymistapa on poikkitieteellinen, yksikön tutkijat edustavat eri tieteenaloja.

Tutkimusohjelman toteutuminen

Helsinki tutkii 2007–2009 -ohjelman kausi päättyi vuoteen 2009. Ohjelman 88 hankkeesta on 52 toteutettu, 22 käynnissä, kaksi siirretään seuraavaan vuonna 2010 valmistuvaan tutkimusohjelmaan ja 12:ta ei toteuteta tietokeskuksessa, koska riittävää rahoitusta ei ole saatu, aineistoja ei ole saatavissa tai hanke on toteutettu jo muualla kuin tietokeskuksessa. Myös tutkimusohjelman ulkopuolelta on tullut tärkeitä hankkeita yksikön tehtäväksi.

Yhteishankkeita

Kaupunkitutkimusyksiköllä oli vuonna 2009 kuusi yhteistyöprojektia: Tilasto- ja tutkimusohjelmatyön käynnistäminen, *Kaupunkiköyhyyden monet kasvot* -kirjahanke, *Pääkaupunkiseudun demokratiaindikaattorit* -hanke, kemikaaliviraston työntekijöiden kotoutumista ja kaupungin vastaanottopalveluita käsitellyt tutkimushanke, helsinkiläisten 3.–6.-luokkalaisten arkea ja ajankäyttöä koskeva tutkimus sekä *Helsingin hallintokuntien strategiat ja välineet kaupunginosien eriytymiskehitykseen* -tutkimus- ja kehityshanke.

Helsingin kaupungin tilasto- ja tutkimusohjelmien valmistelutyö käynnistettiin. Ohjelmat tehdään ensimmäistä kertaa yhtä aikaa saman johtoryhmän alaisuudessa. Taustamateriaaleina käytettiin Helsingin kaupunginvaltuuston strategiaa ja kaupunkitutkimus- ja metropolipolitiikka -työstä syntyneitä tutkimusaihioita. Tilasto- ja tutkimusohjelmien johtoryhmä ohjaa työtä kevään 2010 ajan ja ohjelmat valmistuvat kesään 2010 mennessä.

Kaupunkiköyhyyden monet kasvot -artikkelikokoelma ilmestyi helmikuussa 2009. Hankkeen taustalla oli mm. kuusi valtuustoaloitetta. Kirja paljasti, että helsinkiläinen köyhyys on monenlaista huono-osaisuutta, joka koskettaa useita kaupunkilaisia välillisesti tai suoraan. Kirja työllisti etenkin sen toimittajia, mutta myös monia kirjoittajia kaupunkitutkimusyksikössä ja koko tietokeskuksessa sekä monia ulkopuolisia kutsuttuja kirjoittajia.

”Titko-tutko valmistellaan yhteistyössä, yhteisen johtoryhmän alaisuudessa.”

Pääkaupunkiseudun kaupunkiohjelman rahoittamasta *Pääkaupunkiseudun demokratiaindikaattorit* -hankkeesta valmistui käsikirja työväliseksi kaupunkien johdolle. Käsikirjan lisäksi laadittiin erillinen *Demokratiaindikaattorit*-taskutilasto, jossa kuvataan nykyinen demokratian tila kaikissa pääkaupunkiseudun kunnissa.

Kemikaalivirastotutkimus, *Founding the European Chemicals Agency: The perspectives of the employees and the authorities of the City of Helsinki*, käsitteli yleisesti julkishallinnon, mutta erityisesti Helsingin kaupungin yhteistyötä Suomen oloissa poikkeuksellisen suuren kansainvälisen julkishallinnon yksikön perustamisessa. Tulevan henkilöstön palveluntarpeiden kartoittaminen ja niihin vastaaminen ovat raportin pääkysymyksiä, joista pyrittiin etsimään parhaiten toimineet ja yleistettävät mallit laajempaan maahanmuuttotyöhön.

"Sellast ihan tavallist arkee". Helsingiläisten 3.–6.-luokkalaisten arki ja ajankäyttö -tutkimus julkistettiin helmikuussa 2009. Helsingiläiset lapset tutkimuksen mukaan pääosin hyvin. Ehkä hieman yllättävänä tuloksena oli, että suosituimpia vapaa-ajanviettopaikkoja olivat uimahallit ja kauppakeskukset. Hanke on osa Helsingin Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa ja tutkimuksen tekoa tuki kulttuuri-keskuksen, liikuntaviraston, nuorisoasiankeskuksen, opetusviraston, sosiaaliviraston ja tietokeskuksen edustajista koostuva ohjausryhmä.

Syksyllä 2009 tietokeskuksessa aloitettiin tutkimus- ja kehittämishanke, jossa tarkastellaan Helsingin kaupungin virastojen strategioita ja käytäntöjä kaupunginosien kehittämisen näkökulmasta. Hankkeessa kysytään: miten asumisesta ja peruspalveluista vastuussa olevat virastot seuraavat kaupunkialueiden kehitystä ja miten

ne pyrkivät omalla toiminnallaan tukemaan tasa-arvoista kaupunkia? Hankkeen tavoitteena on vahvistaa Helsingissä 2000-luvun alussa aloitettua positiivisen diskriminoinnin käytäntöä, joka tarkoittaa resurssien kohdentamista alueiden asukasrakenteen tarpeen mukaan. Hanke toteutetaan sosiaaliviraston kehittämispalvelun kanssa sekä yhteistyössä ja vuorovaikutuksessa muiden virastojen kanssa.

Kuntien menot ja seudun työvoimatarpeet

Taloustutkimuksen alalla laadittiin tilastollinen analyysi niistä tekijöistä, jotka vaikuttavat kuntien peruspalvelumenojen tasoon. Osoittautui, että yli puolet kuntien menojen vaihteluista voitiin selittää erilaisten rakennetekijöiden avulla. Nämä tekijät ovat myös tyypillisesti sellaisia, joihin kuntien on itse vaikea ainakaan lyhyellä tähtäyksellä vaikuttaa.

”Kuntatalouden tutkimusjulkaisuja referoitiin laajasti.”

Kunnallistalouden tutkimuksien alalta valmistui viisi tutkimusta tai tutkimuskatsausta sekä artikkeleita, joita referoitiin laajasti kansallisesti, muissa kaupungeissa ja Kuntaliitossa.

Kaupunkitutkimusyksikössä ennakoitiin myös tulevia työvoimatarpeita ja niistä johdettuja ammatillisen koulutuksen tarpeita. Asiantuntija-apua ja tietotukea hankkeen tekemiseen saatiin tilasto- ja tietopalveluyksiköstä. Laskelmia tehtiin yhdessä mm. muiden pääkaupunkiseudun kuntien, muutaman koulutuksen järjestäjän, Helsingin Yrittäjien, Helsingin Seudun Kauppakamarin ja Uudenmaan TE-keskuksen kanssa. Tulosten raportointi ajoittuu vuoden 2010 alkupuolelle.

Kaupunkilaiset tutkimuksen kohteena

Pääkaupunkiseutu on perinteisesti ollut Suomen kansainvälisintä aluetta, ja väestön kulttuurinen monimuotoisuus on 1990- ja 2000-luvulla moninkertaistunut. Tämä kehitys on asettanut uusia haasteita myös seudun palvelutarjonnalle ja viranomaisten toiminnalle. Tähän tematiikkaan liittyen vuonna 2009 julkaistiin kaksi tutkimusraporttia: *Maahanmuuttajien vapaa-aika ja kulttuuripalvelut pääkaupunkiseudulla* sekä *Maahanmuuttajat suomalaisten näkökulmasta. Asennemuutokset 1987–2007*.

Pakolaistaustaisten osuus Helsingin maahanmuuttajaväestöstä on huonosti tiedossa, sillä pakolaisia ei tilastoida. Helsinkiin päätyvien pakolaisten suhteellisen osuuden tarkastelu on kuitenkin tärkeä selvitettävä, ja sitä on haarukoitu virkakäyttöön tarkoitetulla selvityksellä *Pakolaisten kokonaiskertymä Helsinkiin 2006–08*.

Vuoden 2008 kaupunki- ja kuntapalvelututkimuksen Helsinki-tulokset julkaistiin nettijulkaisuna nimellä *Paluu normaaliin. Helsingiläisten palvelujen arviointia 2005 ja 2008*. Raportti oli seitsemäs tästä aiheesta sitten vuoden 1985.

Pääkaupunkiseudun hyvinvointitutkimusaineiston avulla tarkasteltiin helsinkiläis-

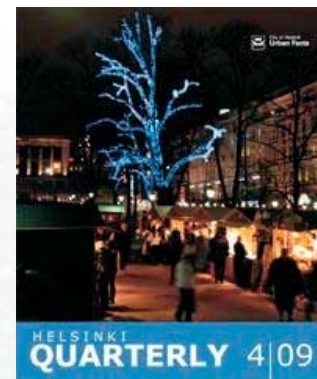
ten, espooalaisten ja vantaalaisten onnellisuutta ja siihen vaikuttavia tekijöitä. Lyhyt raportti aiheesta julkaistiin *Kvartin* vuoden viimeisessä numerossa (*Quarterly* 4/09).

Asiantuntija- ja kehittämistyö

Varsinaisen tutkimustoiminnan lisäksi kaupunkitutkimusyksikön työntekijät osallistuivat asiantuntijoina ja vetäjinä erilaisiin kehittämishankkeisiin, kuten *Kaupunkitutkimus ja metropolipolitiikka* -ohjelman ja aiesopimuksen valmisteluun, Pääkaupunkiseudun kaupunkiohjelmatyöhön, toimipisterekkisterin kehittämiseen, Aasian talouskasvun vaikutuksia analysoivaan *Basaar*-hankkeeseen ja kansainväliseen innovoivia verkostoja ja oppivia alueita kehittävään arviointi- ja kehittämishankkeeseen (PURE).

Tietokeskus osallistui merkittäväällä tavalla metropolialueen kuntien, seudun korkeakoulujen ja valtionhallinnon välisen kaupunkitutkimusyhteistyön kehittämiseen. Keväällä valmistui työryhmän ehdotus laaja-alaiseksi tutkimus- ja yhteistyöohjelmaksi, joka valmisteluvaiheessa tuli tunnetuksi *KatuMetro*-nimellä¹. Metropolialueen rehtorifoorumi ja kaupunginjohtajat hyväksyivät ehdotuksen ja asettivat jatkotyöryhmän laatimaan suunnitelman tutkimusyhteistyön käynnistämiseksi. Valmisteluun osallistuivat vanhoina yhteistyökumppaneina metropolialueen kaupungit (Helsinki, Espoo, Lahti ja Vantaa) sekä Helsingin yliopisto ja Teknillinen korkeakoulu (YTK). Uusina yhteistyökumppaneina valmisteluun osallistuvat alueen ammattikorkeakoulut

¹ KatuMetro-hankkeeseen osallistuivat mm. Hannu Niemi, Hellevi Majander ja Mika Tuuliainen Helsingin yliopistosta sekä Asta Manninen ja Ari Jaakola Helsingin kaupungin tietokeskuksesta.

sekä Hanken, Helsingin kauppakorkeakoulu, Kuvataideakatemia ja Sibelius-Akatemia. Tietokeskuksella oli valmistelussa vahva panos. Tämän lisäksi tutkimusyksikön tutkijat osallistuivat eri teemaryhmissä tapahtuvaan hankevalmisteluun.

Pääkaupunkiseudun kaupunkiohjelma on Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kautiaisten kaupunkien aloitteesta toimiva suurkaupunkipoliittinen kehittämishankekonaisuus. Sitä koordinoi Helsingin kaupungin tietokeskus. Parhaillaan on käynnissä ohjelmakausi 2008–2010. Kaupunkiohjelman tavoitteena on parantaa Helsingin seudun kansainvälistä kilpailukykyä ja yhteisiä edellytyksiä toimia maailmanluokan liiketoiminta- ja innovaatiokeskuksena. Ohjelman toimenpiteet edistävät asumisen, oppimisen, osallistumisen, työnteon ja yrittämisen mahdollisuuksia seudulla. Omalta osaltaan kaupunkiohjelma toteuttaa pääkaupunkiseudun kaupunkien ja Uudenmaan liiton voimassa olevia strategioita ja ohjelmia.

“...pyrkii edistämään asumisen, oppimisen, työnteon ja yrittämisen mahdollisuuksia seudulla.”

Vuonna 2009 kaupunkiohjelmassa toteutui viisi seutuhanketta:

- 1) *Roadmap to Shanghai* -hanke. Siinä seudun innovaatioympäristöistä on valittu kolme 'living lab'-esimerkkiä Shanghaiin maailmannäyttelyssä 2010 esiteltäväksi.
- 2) Metropolialueen *Design City* -konseptin kehittämiseen ja *World Design Capital 2012* -hakemuksen valmisteluun keskittynyt hanke.
- 3) MUKAAN-hanke. Hankkeen laajempuna tavoitteena on ollut edistää kaupunkien työyhteisöjen toimintaa siten, että maahanmuuttajien osuus

kaupunkiorganisaation henkilöstöstä vastaisi maahanmuuttajien osuutta väestöstä.

4) *Pääkaupunkiseudun demokratiaindikaattorit* -hanke Helsingin kaupungin tietokeskuksen johdolla. Hankkeen tuotoksena valmistuivat *Pääkaupunkiseudun demokratiaindikaattorit* -käsikirja sekä -taskutilastot demokratiaindikaattoreista suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

5) *Kuninkaankolmion kehittämisfoorumi* -hanke. Sen tarkoituksena on luoda Kuninkaankolmion seudullisen aluekehittämisprojektin kohdealueelle kehittämisfoorumi, joka on yhtenäinen tiedonrakentamisen ja -hallinnan työkalu.

Esimerkkinä onnistuneesta yhteistyöhankkeesta on osallistuminen Talous- ja suunnittelukeskuksen tietotekniikkaosaston vetämään Helsingin toimipisterekisterin kehitystyöhön ja siihen liittyvään palvelukarttasovelluksen avaamiseen Helsingin kaupungin nettisivuilla. Kaupunginjohtaja palkitsi palvelukartan Vuoden saavutus 2009 -palkinnolla.

Basaar-hankkeen tavoitteena on luoda yhteinen näkemys siitä, mitkä ovat globalisaation ja erityisesti Aasian talouskasvun, positiiviset ja mahdollisesti kielteiset vaikutukset keskisen Itämeren alueeseen. Tämän tiedon pohjalta esitetään yhteisiä toimenpiteitä alueen vahvistamiseksi kansainvälisenä toimijana. Hankkeeseen osallistuu yksitoista aluehallintoa ja kaupunkia keskisen Itämeren alueelta. Niiden joukossa ovat Helsinki, Turku, Tukholma, Riika ja Tallinna. Hanke keskittyy maahanmuuttoon, investointeihin, osaamiseen ja matkailuun liittyviin kysymyksiin. Hankkeen lopputulokset julkaistaan konferenssissa vuoden 2010 lopussa.

Tiedepalkinto ja tutkimusapurahat

Kuten aiempinakin vuosina yksikössä valmisteltiin Helsingin kaupungin tiedepalkinnon ja tutkimusapurahojen valinnat. Vuoden 2009 tiedepalkinto myönnettiin 19. toukokuuta dosentti, nuorisotutkimusverkoston tutkimusjohtaja Tommi Hoikkalalle. Tutkimusapurahan myönnettiin 11 tutkimushankkeelle. Apurahahakemuksia tuli 56. Lisäksi joulukuussa palkittiin kuusi ansioitunutta opiskelijaa tunnustuspalkinnolla Helsinki-aiheisista pro gradu-tutkielmista ja vastaavista opinäytetöistä.

Dosentti Tommi Hoikkala sai tiedepalkinnon kaupunginhallituksen puheenjohtajalta Otto Lehtipuulta.

Sivun kuvat: Raimo Riski

Vs. tutkimusprofessori Markus Laine ja joukko tutkimusapurahojen saajia keskustelutuokiossa.

Kahvitilaisuus palkinnonjaon jälkeen. Alakuvassa Otto Lehtipuu, kansleri Ilkka Niiniluoto ja apulaiskaupunginjohtaja Tuula Haatainen.

TILASTOT JA TIETOPALVELU

Helsinki-tilasto 2010 -ohjelman toteuttaminen

Helsingin kaupungin tietokeskuksen tilasto- ja tietopalveluyksikön vuoden 2009 toiminnassa painoutuivat ajankohtaistuotteet, seudullinen yhteistyö ja *Helsinki-tilasto 2010* -ohjelman toteuttaminen. Tavoitteena on tilastotuotteiden ja -palveluiden avulla tarjota kaupungin hallinnolle, kuntalaisille ja elinkeinoelämän tarpeisiin jäsentynyt kuva toimintaympäristön muutoksista sekä helsinkiläisten elinoloista ja hyvinvoinnista.

Yhtenäisen seututiedon edistäminen

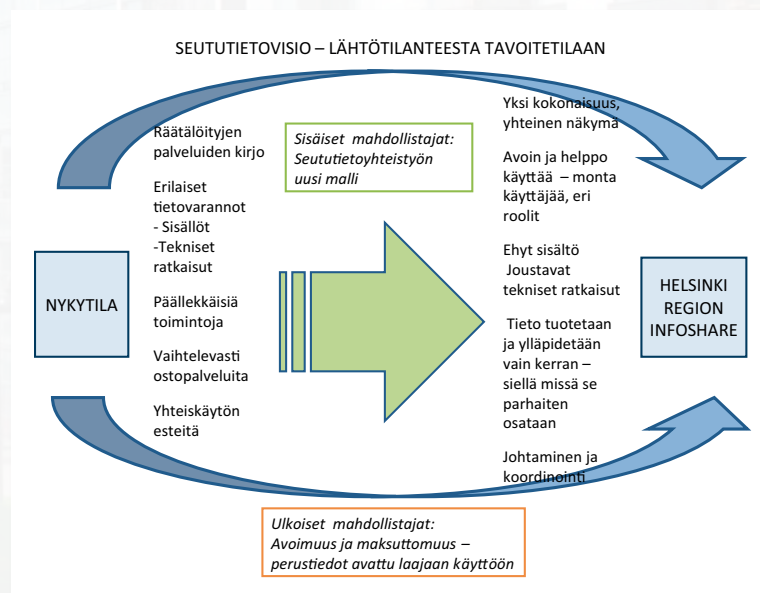
Vuoden mittaan tietokeskuksen tilastointia suuntasi kaupungin johtamisen sekä kaupungin strategiaohjelman tiedollinen tukeminen. Pääkaupunkiseudun ja Helsingin seudun kaupungin- ja kuntajohtajien toimesta tietokeskus laati yhdessä seudun muiden kuntien tietoasiantuntijoiden kanssa laajan selvityksen Helsingin seudun tietotuotteista ja palveluista. Selvityksen tuloksena todettiin seudulla olevan useamman kuin yhden tai kahden seudullisen toimijan kattavia tietotuotteita yhteensä 55 ja niistä kaikki Helsingin seudun kaupungit ja kunnat kattavia 14. Yhteisistä tuotteista suurin osa on julkaisuja, joita tuotetaan sopimus pohjaisesti. Monilla yhteisillä tuotteilla on jo pitkät perinteet. Tällaisia ovat *Helsingin seudun aluesarjat* -tietokanta, *Helsingin seututilasto* ja neljännesvuositilasto *Helsingin Seudun Suunnat*.

Seututietokartoituksessa sovittiin myös yhteisistä kehittämistoimenpiteistä seudullisen tietotarjonnan harmonisoimiseksi. Kehittämisehdotukset jakautuivat kahdeksi kokonaisuudeksi: välittömästi toteutettavat toimenpiteet ja pidemmän aikajänteen kehittämistarpeet. Välittömästi käynnistettävissä olevia kehittämistoimenpiteitä olivat: seudullisen väestöennusteen ja vieraskielisen väestön ennusteen laatiminen, seudullisen työpaikkaprojektion tuottaminen, Helsingin seudun aluesarjojen seudullisten tilastojen tietosisällön laajentaminen, yhteistyö toimintaympäristöanalyysin laatimiseksi, seudullisen taskutilaston laatiminen ja seutuportaalin tilasto-osan kehittäminen.

Seututietokartoitus kehittämisehdotuksineen esiteltiin pääkaupunkiseudun neuvottelukunnan kokouksessa 24.11.2009 ja Helsingin seudun yhteistyökokouksessa 5.11.2009. Samalla käsiteltiin myös *Helsingin seututietovisio 2020* -ehdotusta, jonka selvityshenkilönä tietokeskuksen johtaja laati kesällä

2009. Seututietovisio tavoitteena on lisätä tiedon avoimuutta ja helpottaa tiedon saatavuutta ja käyttöä eri asiakasryhmille kohdennettuna palveluna. Seututietovisio toteuttaminen käynnistyi yhteistyössä *Forum Virium Helsingin* kanssa.

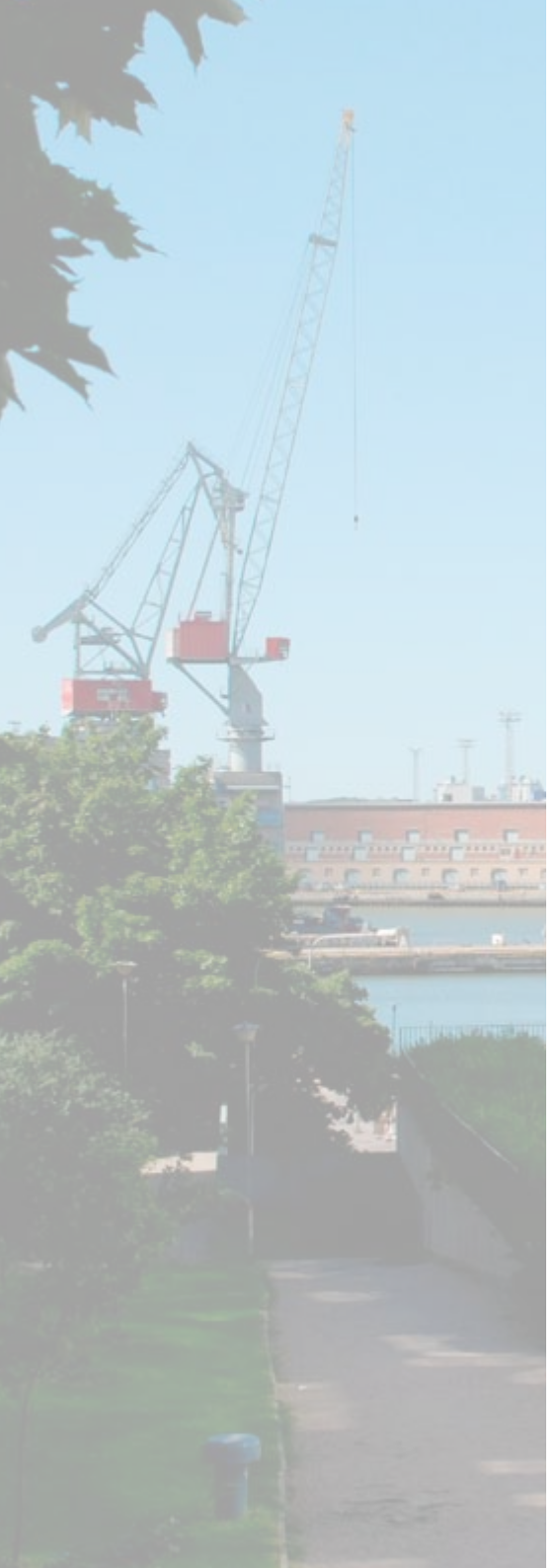

Tieto johtamisen, päätöksenteon ja suunnittelun tukena

Helsingin kaupungin toiminnan vaikuttavuuden arviointia varten ja kaupunginvaltuuston strategiaohjelman laatimisen tueksi tuotettiin julkaisu Helsingin tila ja kehitys 2009, jonka tiivistelmäosasta toimitettiin myös ruotsinkielinen painos. *Helsingin tila ja kehitys 2009* -julkaisun keskeisiä myönteisiä sisältöpoimintoja hyvinvoinnin ja palvelujen teemasta olivat: väestön ja lapsiperheiden määrän kasvu myös kantakaupungissa, kunnallisen päivähoiton ja ammatillisen koulutuksen suosion lisääntyminen ja kaupungin hyviksi koetut palvelut. Kielteisinä piirteinä nousivat esiin lastensuojelun tarpeen kasvu ja yleistynyt pienituloisuus. Kaupungin kilpailukyvyyn näkökulmasta myönteistä on korkea koulutustaso ja panostukset tutkimus- ja kehittämistoimintaan. Uhkatekijöinä esiin nousi talouden riippuvaisuus suhdanneherkistä aloista ja kansainvälisestä markkinatilanteesta. Kaupunkirakenteen ja asumisen myönteisiä kehitysnäkymiä edustavat joukkoliikenteen suosion kasvu ja uusien asuinalueiden väestörakenteen monipuolisuus, kielteisiä piirteitä puolestaan seudun kaupunkirakenteen hajautuminen ja työmarkkinoiden riippuvuus lisääntyvästä pendelöinnistä.

Tietokeskuksen asiantuntijat esittelivät Helsingin kehityksen muutoksia ja uusia piirteitä myös kaupunginjohtajistolle suunnatuissa aivoriihissä, sosiaaliviraston johdon foorumeissa, tietokeskuksen ja eri virastojen johtoryhmätapaamisissa sekä asiantuntijatapaamisissa. Vuonna 2009 tilasto- ja tietopalveluyksikkö järjesti yhteensä

”...julkaisuun on koottu kehityksen myönteisiä piirteitä sekä uhkatekijöitä.”

kahdeksan koulutus- ja keskustelutilaisuutta, joiden teemoina oli tuotteiden ja palveluiden ja tietokantojen esittely, väestöennuste ja tutustuminen eri tilastoteemoihin.

Tilastojulkaisuja eri aihepiireistä

Tilasto- ja tietopalveluyksikön toiminnan selkeä painopiste on tilastojulkaisut, joita ilmestyi yhteensä 57. *Tilastoja*-sarjassa niistä oli 42. Suurin osa julkaisuista ilmestyy käyttäjille maksuttomasti viraston kotisivuilla. Tilastojulkaisut kuvaavat kaupungin ja kaupunkilaisten oloissa tapahtuneita muutoksia monista eri näkökulmista. Elinkeino toiminnan osalta tietopohjaa laajennettiin hankkimalla käyttöön Helsinkiä, muita pääkaupunkiseudun kuntia ja Helsingin seutua koskevat työpaikkojen ja työllisen työvoiman ammattirakennetiedot. Tietojen pohjalta tuotettiin ensimmäinen Helsingin työpaikkojen ammattirakennetilasto. Kulttuurin työllistävästä ja taloudellisesta merkityksestä valmistuneessa julkaisussa todettiin, että Suomen kulttuurialan toimipaikoista 29 prosenttia sijaitsee Helsingissä. Kulttuurialojen koko maan liikevaihdosta Helsingin osuus oli peräti 40 prosenttia.

Hyvinvointi- ja terveystilastojen uusi avaus oli syksyllä ilmestynyt helsinkiläisten alueittaisia sairastavuuseroja kuvannut julkaisu, joka herätti suhteellisen laajaa kiinnostusta. Helsinkiläisten sairastavuudessa on alueellisia eroja, vaikka kaikkien asukkaiden sairastavuus on koko maan tasoa vähäisempää. Aina asukkaita ja suunnittelijoita kiinnostava Helsingin alueittainen ja koko kaupungin väestöennuste valmistui syksyllä. Niin ikään syksyllä käynnistettiin seudullisen vieraskielisen väestöprojektiomenetelmän kehittäminen. Muilta osin väestökehityksen kuvaus noudatteli

perinteisiä linjoja: julkaistiin tietoja väestökehityksestä ja väestönmuutoksista sekä väestön koulutusrakenteesta. Ulkomaalaistaustaisesta väestöstä laadittu tilastojulkaisu tuotettiin ensimmäistä kertaa myös englanniksi. Tietokeskuksen käytetyimpiä tilastokirjoja on kaupungin asuinalueiden ominaisuuksia kuvaava verkkojulkaisu *Helsinki Alueittain*, josta uudistettiin erityisesti teksti- ja kuva-aineisto.

Tietokeskuksen asiantuntijat osallistuivat myös seudullisten tilaustutkimusten ohjausryhmien työhön. Vuonna 2009 ilmestyi Kulltajatutkimuskeskuksen julkaisusarjassa kaksiosainen kysely- ja haastattelututkimus *Pääkaupunkiseudun muuttovirrat muutoksessa*. Samoin pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteistilauksena valmistui asukkaiden hyvinvointia ja arkea kuvaavasta tutkimuksesta kaksi artikkelia *Kvartissa* ja *Helsingin seudun suunnissa*. Tutkimus tilattiin Pääkaupunkiseudun Sosiaalialan Osaamiskeskuksesta (Socca).

Ajankohtaishatsauksia ja taskutilastoja

Talouden ja työllisyyden heikko kehitys suuntasi tilastoyksikön julkaisutoimintaa suhdannemuutosten nopeaan seurantaan ja erilaisten ajankohtaisselvitysten laadittamiseen. Eri teemoista ilmestyi yhteensä 21 neljännesvuosi- tai kuukausijulkaisua. Niitä täydensivät kaupungin sisäisillä verkkosivuilla ilmestyneet katsaukset, taulukot ja kuviokokielmat. Vuosineljänneksittäin laaditaan tilastojulkaisuja säännöllisesti asuntojen hinnoista ja vuokrista, rakentamisesta, työllisyydestä ja työttömyydestä,

väestöstä ja väestönmuutoksista ja puolivuositain toimitilamarkkinoista. Näiden ajankohtaiskatsausten sisällössä korostuvat seudulliset vertailut ja tuoreen tiedon nopea käyttöön saattaminen kotisivuilla ja sähköpostitse. Vuonna 2009 parannettiin näiden tuotteiden näkyvyyttä nostamalla ne kotisivujen uutuuksikoihin. Eräs tärkeimmistä ajankohtaiskatsauksista on *Helsingin Seudun Suunnat*, joka ilmestyi neljä kertaa. Sen artikkeleissa käsiteltiin seudun muuttovirtoja, kotitalouksien hyvinvointia ja toimeentuloa, yritystoiminnan erikoistumista ja asukkaiden hyvinvointia.

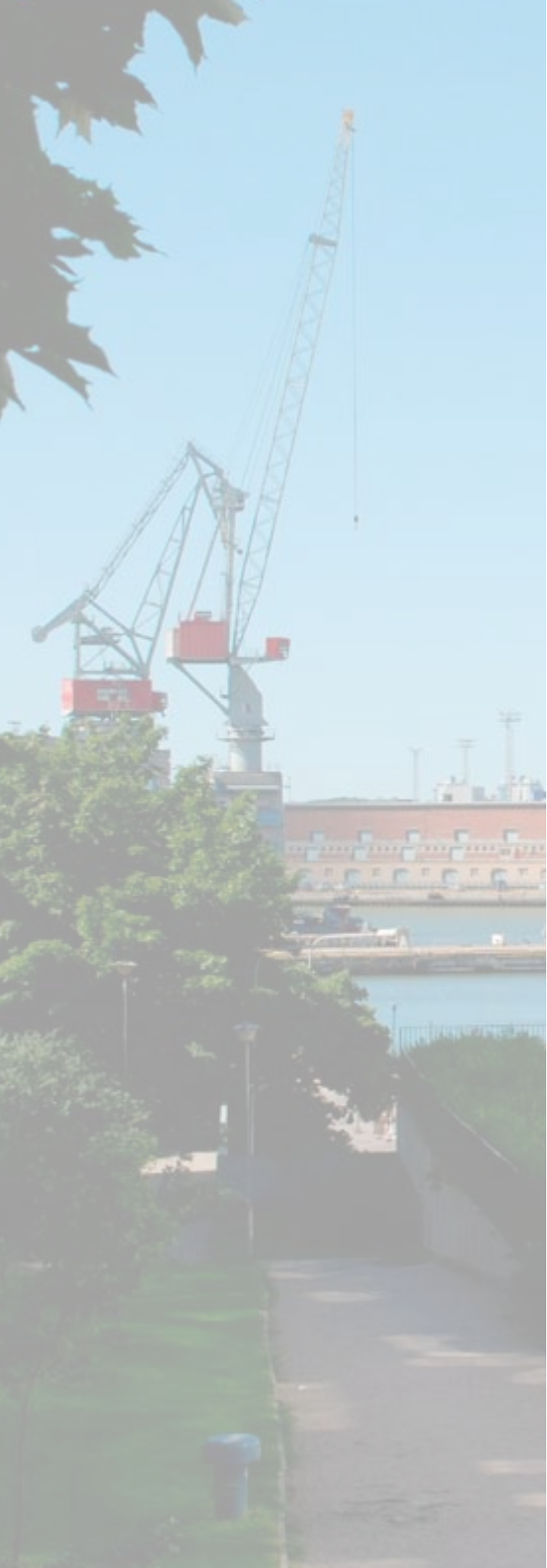
Kaupungin kansainväliseen markkinointiin ja tiedottamiseen osallistuttiin tuottamalla niin kutsutut taskutilastot suomeksi, ruotsiksi, englanniksi, japaniksi ja kiinaksi.

Kansainvälistä vertailua ja yhteistyötä

The State of Helsinki Region 2009 – European Comparisons -julkaisu valmistui tilasto- ja tietopalveluyksikössä seudullisena toimeksiantona ja yhteistyöprojektina. Julkaisun ensimmäisessä osassa ankkuroidaan seudun tila ja kehitys Euroopan suurten kaupunkien ja kaupunkiseutujen kokonaisuuteen Eurostatin ylläpitämän *Urban Audit* -tietokantaa käyttäen. Julkaisun toisen osan teemoina ovat kolme luonnonelementtiä: maa, vesi ja ilma.

Tilasto- ja tietopalveluyksikkö jatkoi yhteistyötä Petrostatin eli Venäjän tilastokeskuksen Pietarin alueyksikön kanssa. Sovittiin kahden uuden yhteisjulkaisun

laatimisesta ja sisällöstä: Itämeren alueen suurkaupunkivertailu sekä työvoima ja työssäkäynti Helsingissä ja Pietarissa.

Maaliskuussa tilasto- ja tietopalveluyksikön edustajat osallistuivat asiantuntijoina EU:n aluekehityksen pääosaston DG-Regionin ja Eurostatin järjestämään työkoukseen Berliinissä. Tapaamisessa arvioitiin Urban Audit -kaupunkitilastotietokannan pohjalta laadittavan kaupunkien tilaa ja kehitystä vertailevan analyysin etenemistä ja suuntaamista.

Kansainvälinen kaupunkien verkosto *International Regions Benchmarking Consortium* piti toisen kaupunkien johdolle, yrityksille ja korkeakouluille suunnatun seminaarin Barcelonassa 11.–13.11.2009. Seminaarin aiheena oli ”Creativity and Talent in an Urban Environment”. Konferenssiin osallistui asiantuntijoita Barcelonan ja Helsingin lisäksi Daejeonista, Dublinista, Fukuokasta, Melbournesta, Münchenistä, Seattlesta, Tukholmasta ja Vancouverista. Tietokeskuksen rooli on osallistua kaupunkitiedon keruuseen ja analysointiin sekä verkoston kaupungeja koskevien tutkimustuotteiden suunnitteluun.

Urban Matrix ja kestävä kehitys

Tietokeskus on yhdessä ympäristökeskuksen kanssa osallistunut useamman vuoden *Urban Matrix* -hankkeeseen. Urban Matrix tarjoaa tiedonsiirtoalustan, joka auttaa Euroopan paikallishallintoa vastaamaan kestävä kehityksen haasteeseen – kaikessa monimuotoisuudes-

”Urban Matrix tarjoaa tiedonsiirtoalustan, joka auttaa Euroopan paikallishallintoa vastaamaan kestävä kehityksen haasteeseen.”

saan ja kaikkine ulottuvuuksineen. Tämä neljän vuoden projekti (2006–2010) yhdistää tiedon tuottajia ja käyttäjiä. Projekti edistää ideoiden vaihtoa kestävästä kaupunkikehityksen parhaista käytännöistä, asiantuntemuksesta ja sovelluksista.

Projektiryhmä on laatinut Urban Matrixin kokemuksista joukon suosituksia Euroopan komissiolle. Suosituksissa on ehdotuksia tutkimusrahoituksesta tulevaisuuden EU:ssa ja ajatuksia siitä, miten kaupunkeja voidaan kannustaa lähtemään aktiivisemmin mukaan EU-hankkeisiin.

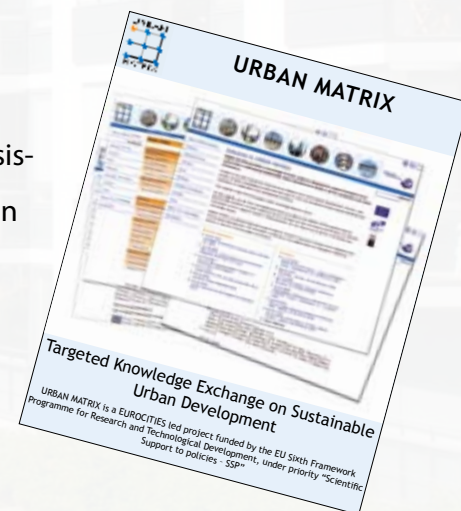
Tietokannat ja rekisterit

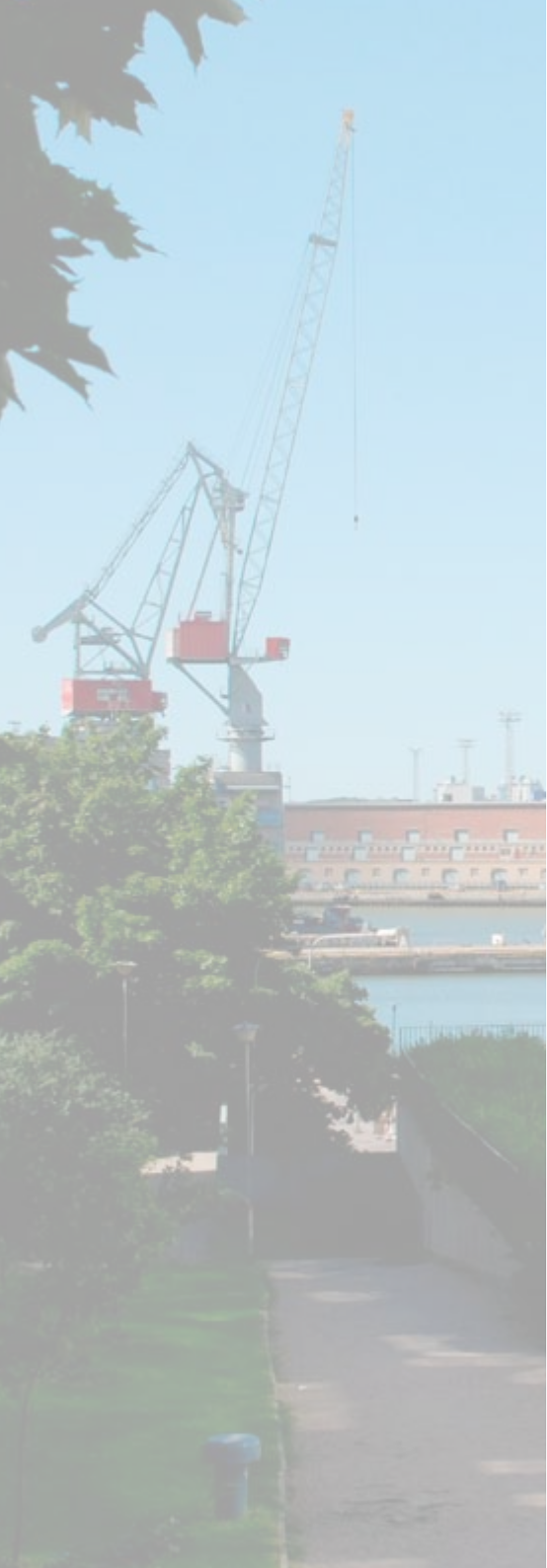
Helsingin kuntarekisterin väestö-, asunto- ja rakennusosien hyväksikäyttöä ja hyödynnettävyyttä tilasto- ja tutkimuskäytössä kehitettiin parantamalla tietojen laatua ja oikeellisuutta sekä uudistamalla rekisterin tilasto-osaa. Lisäksi rekisteriä hyödynnettiin lukuisissa tutkimus- ja postitusaineistojen poiminnissa.

Urban Matrix-konferenssin kuvamateriaalia

Kestävää kaupunkikehitystä vietiin kadulle Tukholman Urban Matrix-kokouksen yhteydessä.

Vuonna 2009 tehtiin myös uusi avaus paikkatiedon ja tilastotiedon yhdistämisessä, kun Helsingin kaupungin palvelukarttaan liitettiin osa-alueittaisia tilastoja väestön ikärakenteesta ja asuntokuntien ominaisuuksista.

Tietokeskuksen kotisivut

Tietokeskuksen kotisivulta etsi tietoja pääsivulta 40 273 kävijää. Kuukausittain vierailuja kertyi vaihtelevasti yli 5 500:sta runsaaseen 2 300:aan. Marraskuu oli vuoden 2009 suosituin kotisivun kävijämäärällä mitattuna. Tietoja etsittiin eniten "Julkaisuja"-sivuilla, jonne käyntejä kertyi vuoden aikana runsaat 9 100. Seuraavaksi suosituimpia sivustoja olivat "Helsinki alueittain", 8 740 kävijää ja "Tilastoja"-sivut, 7 054 kävijää. Suunnilleen saman verran käyntejä oli myös "Kirjasto ja tietopalvelu" -sivulla, "Kaupunkitutkimus"-sivulla ja "Kaupunginarkisto"-sivuilla. Kaupunginarkiston *Sinetti*-karttarekisterin avaaminen marraskuussa lisäsi tuntuvasti kaupunginarkiston sivustojen suosiota. Sinetin kävijämäärät olivat viime vuoden marras-joulukuussa samaa luokkaa kuin *Helsinki alueittain* -kirjan eli keskimäärin 900 käyntiä kuukaudessa.

Kirjasto ja tietopalvelu

Helsingin kaupungin tietokeskuksen kirjasto on Helsinkiä koskevien tilastojen ja tutkimusten erikoiskirjasto, joka huolehtii tietopalvelusta ja jonka kokoelmat ovat kaikkien käytettävissä. Kirjastoon kuuluu myös kaupunginarkiston käsikirjasto, johon pääasiassa on sijoitettu Helsingin historiaan liittyvää kirjallisuutta.

Kertomusvuonna *Prettylib*-tietokantaan luetteloitiin ja asiasanoitettiin 1985 julkaisua. Näistä Helsingin kaupungin tekemiä painettuja ja/ tai verkossa ilmestyviä julkaisuja oli reilut 200. Verkossa olevat kaupungin julkaisut linkitettiin *Prettylib*-kirjastojärjestelmään. Kokoelmista poistettiin lähes 600 julkaisua. Näistä pieni osa siirrettiin Varastokirjastoon Kuopioon. Kaikkiaan kokoelmatietokannassa, joka on verkossa vapaasti kaikkien käytettävissä, oli vuoden lopussa 31 982 nimekettä. Painopisteenä kertomusvuonna oli kaupunginarkiston käsikirjastossa olevan aineiston luettelointi ja järjestäminen.

Kirjaston elektronista kokoelmaa kartutettiin tilaamalla tietokeskuksen henkilöstön käyttöön *Suomen tilastollinen vuosikirja* verkkopalveluna. Vuonna 2009 tietokeskuslaisten käytössä olivat edelleen myös *Csa:Sociological Abstracts* ja *Social Services* -viitetietokannat sekä *Ebscon Academic Search Eliten*, yli 2000 lehteä kokotekstinä sisältävä tietokanta.

Vuonna 2008 ilmestyneistä painetuista ja sähköisessä muodossa olevista kaupungin julkaisuista koottiin luettelo verkkoon.

Kokoelmista annettiin muille kuin tietokeskuksen henkilökunnalle lainaksi 1 543 julkaisua (edellisenä vuonna 1 406). Kaukolainoja muista kirjastoista tietokeskuksen henkilökunnalle välitettiin 41 kpl.

Tietopalvelutoimeksiantoja, jotka pääasiassa saatiin puhelimitse ja sähköpostilla, tilastoiitiin 598 kappaletta. Laajuudeltaan toimeksiannot vaihtelivat, mutta laajahkoja ja monitahoisia tiedonhakuja oli aikaisempia vuosia enemmän. Lisäksi annettiin tiedonhaun opastusta sekä neuvottiin ja opastettiin asiakkaita verkossa

olevien Helsingin seudun aluesarjojen ja kirjaston kokoelmatietokantojen käytössä.

Kirjastosta osallistuttiin muun muassa erikoiskirjastojen neuvoston tilaisuuksiin ja kaupungin tietopalveluhenkilöiden yhteisiin tapaamisiin.

Yhteistyötä ja TYHY-toimintaa

Tilasto- ja tietopalveluyksikkö kokoontui noin kerran kuukaudessa pohtimaan yhteisiä asioita Tilastotorstai-iltapäivinä sekä johtoryhmäinfoissa. Virkistys- ja kehittämispäivän teemoja olivat ”Uudet asuinalueet” ja ”Itä-Helsingin suunnittelu”.

Petri Berglund

Tilasto- ja tietopalveluyksikkö kävi lokakuussa kehittämispäivänä tutustumassa infopiste Laituriin, jossa kuultiin Helsingin uusista asuinalueista. Näyttelyn nimi oli Huomisen Helsinki.

Petri Berglund

HALLINTO

Hallintoyksikkö huolehtii tietokeskuksen yhteisistä palveluista, kuten talous- ja henkilöstöhallinnosta sekä viestinnän, tietotekniikan, julkaisuprosessin ja johdon tuesta. Yhteistyössä muiden yksiköiden kanssa kehitetään yhteisiä palveluja siten, että yksiköillä on hyvät edellytykset onnistua tehtävissään.

Johtoryhmä ja yhteistoiminta

Vuonna 2009 johtoryhmän kokouksia pidettiin 22, joista 10 laajennettuna. Tietokeskuksen yhteistoimintaryhmänä toimii laajennettu johtoryhmä, jossa on neljä henkilöstöedustajaa. Henkilöstöä koskevia asioita käsitellään myös yksikkö- ja henkilöstökokouksissa.

Johtoryhmä kokoontui suunnitteluamupäivään keväällä huhtikuussa sekä syksyllä syyskuussa ja marraskuussa. Johtoryhmässä määriteltiin toiminnan painopisteitä, hyväksyttiin toimintasuunnitelma ja vahvistettiin toimintabudjetit.

Säännöllisesti seurattiin mm. talousarvion toteutumista ja toimintasuunnitelman, erityisesti tulospalkkiohankkeiden ja muiden kehittämishankkeiden toteutumista. Suoritteiden ja sitovien tavoitteiden seuranta tapahtui kuukausittain.

Johtoryhmätason sidosryhmätapaamisia oli useita. Kaksi johtajiston aivoriihtä järjestettiin sekä tapaamiset sosiaaliviraston, opetusviraston, talous- ja suunnittelukeskuksen, henkilöstökeskuksen sekä kiinteistöviraston kaupunkimittaosaston kanssa.

“... sidosryhmätapaamisia oli useita.”

Tietokeskuksen tulospalkkiohankkeiksi määriteltiin vuodelle 2009:

- asiakastoiminnan kehittäminen,
- Sipoon-alueen ja Vantaan kiilan tietohuollon ja arkistoinnin haasteet,
- Tilasto- ja tutkimusohjelman laatimisprosessien kehittäminen,
- osaamisen johtaminen – ennakoiva ote ja muutoksen hallinta sekä
- hyvinvointihanke: hyvinvointia koskevan uuden tiedon välittäminen keskeisille sidosryhmille.

Ohjelman mukaisten neljän henkilöstökokouksen lisäksi järjestettiin kaksi teemakokousta, joissa käsiteltiin ns. Hepro-mallia eli henkilöstötarpeen arviointia sekä tietokeskuksen tulevaa 100-vuotisjuhlavuotta.

Tietokeskuksen työhyvinvointiohjelma valmistui alkuvuodesta. Ohjelmaa täydennettiin puolivuositain tapahtumaliitteellä. Työhyvinvointiohjelmaa toteutettiin yhteistyössä tietokeskuksen henkilöstökerho Tiklin ja työterveyshuollon kanssa. Työterveyshuollon edustajat osallistuivat tietokeskuksen johtoryhmän kokoukseen ja toimenpiteistä sovittiin yhdessä. Työhyvinvointiryhmän jäsenet osallistuivat työsuojelun koulutuksiin ja toivat uusia asioita ryhmän toimintaan.

Pertti Niisonen

Asta Manninen, Markku Lankinen ja Helena Vehmanen ovat työskennelleet 30 vuotta Helsingin kaupungin palveluksessa. Mitalitilaisuus oli Kaupungintalolla Helsinginpäivänä eli 12. kesäkuuta.

Tietokeskuksen koko henkilöstön kehittämispäivä eli ns. Hiirenkorvapäivä järjestettiin yhteistyössä henkilöstökerho Tiklin kanssa Linnanmäellä 4.6.

Loppuvuodesta 2009 aloitettiin uudenlaiset henkilöstötapaamiset. Kaikille avoimissa tilaisuuksissa kuultiin esittelyjä ajankohtaisista hankkeista ja keskusteltiin niistä. Tavoitteena on oppia tuntemaan toisten työt eri puolilla tietokeskusta. Aloite tapaamisista tuli tietokeskuksen henkilöstöltä, joka myös vastaa niiden organisoinnista.

Henkilöstö

Viraston henkilöstön määrä (ml. projektihenkilöt/määräaikaiset) oli 78, joista tilasto- ja tietopalveluyksikössä työskenteli 26, kaupunkitutkimusyksikössä 22, kaupunginarkistossa 17 ja hallinnossa 13 henkilöä. Tehtäväkierrossa oli yksi henkilö.

Vuonna 2009 tehtiin yhteensä 28 työsopimusta, joista vakinaisia oli kaksi

Raimo Riski

Hiirenkorvapäivänä filosofi Majja-Riitta Ollila luennoi aiheesta "Yhteisöllisyys ja työelämä". Lisäksi käsiteltiin henkilöstötarpeen ennakointityötä.

Pirkko Mela

Syksyisen TYHY-kävelyn kohteena oli Kansallismuseo. Matkalla kuultiin Eläintarhan villojen historiaa Martti Helmisen kertomana.

henkilöä. Lisäksi viiden määräaikaisen tehtävät vakinaistettiin. Määräaikaisia tai sijaisuuksia oli vuoden aikana yhteensä yhdeksän, joista jatkoa sai neljä henkilöä. Korkeakouluharjoittelijoita tai kesätyöntekijöitä oli yhteensä kuusi henkilöä. Työllistämisvaroin palkattiin kaksi henkilöä.

Tietokeskuksen palveluksesta siirtyi kaupungin toiseen virastoon kaksi henkilöä, eläkkeelle siirtyi kaksi henkilöä ja osa-aikaeläkkeellä oli kaksi henkilöä.

Henkilöstöohjelmatyö ja henkilöstötarpeen ennakointi

Aloitettiin uuden henkilöstöohjelman laadinta lähtien liikkeelle tietokeskuksen tarpeista. Työlle tarjosi hyvän viitekehyksen kaupungin yhteisen strategiaohjelman linjaukset.

Tietokeskuksen henkilöstö on suurimmalta osaltaan asiantuntijoita. Henkilöstön ikärakenteesta seuraa, että henkilöstötarpeen ennakointi tulevina vuosina tulee korostumaan tietokeskuk-

Kari Palomäki

Virva Kuparisen 40 vuotta Helsingin kaupungin palveluksessa täytyivät joulu-kuussa 2009. Kukat ojennettiin keväällä 2010 henkilöstökokouksen yhteydessä.

Kulttuuritilastoihin erikoistunut Timo Äikäs sai eläkekahveillaan kukat ja hauluksen Leila Lankiselta. Taustalla Ilkka Niemi.

sen strategisena painopisteenä. Ennakointi toteutettiin yhteistyössä yksiköiden ja niiden päälliköiden kanssa, Heken HEPRO-mallia soveltaen.

Henkilöstötarpeen ennakointi tuottaa tietoa tietokeskuksessa eläköitymisiän saavuttavista henkilöistä ja auttaa rekrytointisuunnitelman tekemisessä. Työn yhteydessä ennakoitiin toimintaympäristön muutoksia.

Palkitseminen

Kannustuslisät jaettiin keväällä ja syksyllä. Kannustuslisät myönnettiin erityisen vaativille ja onnistuneille yliyksiköllisille projekteille sekä muutamalle erinomaiselle yksilösuoritukselle. Koska tuloksellista yhteistyötä korostettiin, kannustuslisän sai peräti 45 henkilöä ja niihin käytettiin yhteensä 14 450 euroa.

Opintosuorituksesta annettiin tunnustus kahdelle henkilölle. Vuoden aikana palkittiin kaksi työryhmää lounaalla (NOPSA).

Virasto muisti merkkipäivälahjalla kahdeksaa henkilöä. Lisäksi palkittiin kahdeksan henkilöä kunnallisen palvelun johdosta. Helsingin kaupungin 30 vuoden palvelusta myönnettiin Helsinki-mitali neljälle henkilölle.

Helsingin kaupunki palkitsi tietokeskuksesta yhden henkilön 40 vuoden palveluksesta kalenteriviikon pituisella virka- ja työvapaalla täysin palkkaeduin. Myös virasto muisti henkilöä.

Tulospalkkioita vuoden 2009 tuloksellisuuden johdosta maksettiin 77 638 euroa yhteensä 77 tulospalkkioon oikeutetulle henkilölle. Edellisvuonna palkkioita maksettiin 70 henkilölle.

Poissaolot

Vuonna 2009 isyysvapaata käytti kaksi henkilöä ja palkattomalla hoitovapaalla oli yksi henkilö. Päiviä kertyi yhteensä 107.

Sairauslomapäiviä henkilöstölle kertyi yhteensä 845 päivää mikä oli 1,2 % suurempi määrä kuin edellisenä vuonna. Lapsen sairauden vuoksi poissaolopäiviä oli yhteensä 11.

Kuntoremonttiin osallistui tietokeskuksesta seitsemän henkilöä.

Henkilöstökoulutus

Koulutuspäiviä virastossa oli vuonna 2009 yhteensä 222. Keskimäärin koulutuspäiviä oli noin 2,82 päivää / henkilö. Koulutuskustannukset olivat yhteensä 38 653 euroa.

Vuonna 2009 järjestettiin koko henkilöstölle suunnattua koulutusta sekä ammatillista täydennyskoulutusta. Tietokeskukselle räätälöidyn koulutuksen teemoina olivat kielikoulutus pienissä tasoryhmissä sekä viestintätaitojen päivittäminen mm. verkkokirjoittamisen ja tieteellisen kirjoittamisen kurseilla.

Projektikoulutus käynnistettiin toiveiden mukaisesti syksyllä 2009 yhteistyössä Oiva Akatemian kanssa. Myös seminaarit, ulkomaiset konferenssit ja projektit ovat osa ammatillista kehittymistä.

Toiminnan kehittäminen

Syksyn mittaan valmisteltu tuotekalenteri antaa tietoa tulevista tietokeskuksen julkaisuista ja niiden ilmestymisaikatauluista. Tuotekalenteri sisältää myös tietokan-

tojen päivitysaikataulun. Käyttäjä löytää kalenterin yhteystietoluettelosta kustakin tuotteesta vastaavan henkilön.

Mittarityöryhmä uudisti tietokeskuksen suoriteseurantaa niin, että se jatkossa palvelee entistä paremmin toiminnan kehittämistä ja tuottavuuden seurantaa.

Julkaisuja, tuotteita ja palveluita

Tietokeskuksessa valmistui vuoden 2009 aikana kaikkiaan 70 julkaisua, kun sitova tavoite oli 65. Useimmat julkaisut ilmestyivät sekä painettuna että verkossa. Pelkästään painettuina ilmestyivät vain *Helsingin historiallinen kaupunkikartasto*, *Kaupunkiköyhyyden monet kasvot* ja *Tilastollinen vuosikirja* sekä *Pääkaupunkiseudun demokratiaindikaattorit 2009* -taskutilastot ruotsiksi ja englanniksi.

Tietokeskuksesta kertovasta esitteestä painatettiin uusittu ja päivitetty versio kolmella eri kielellä.

”Useimmat julkaisut ilmestyivät sekä painettuina että verkossa.”

Tiedottaminen

Vuonna 2009 valmistuneista julkaisuista eniten median huomiota saivat *Helsingin historiallinen kaupunkikartasto* ja *Kaupunkiköyhyyden monet kasvot* -artikkelikokoelma. Myös väestöennuste herätti jälleen kiinnostusta viestimissä.

Julkaisuista tehtiin 32 tiedotetta, jotka vietiin tietokeskuksen Internet-sivuille ja lähetettiin samanaikaisesti viestimille. Muut julkaisut, esim. toistuvat tilastot, vietiin tietokeskuksen verkkosivuille niin, että otsikot tai nostetut uutiset ovat aloitussivulla helposti nähtävillä.

Tietokeskuksen uutiskirje koottiin vuoden mittaan viisi kertaa. Uutiskirje vietiin verkkosivuille kaikkien luettavaksi ja lisäksi linkki siihen lähetettiin sähköpostilla noin 800 asiakkaalle ja yhteistyökumppanille. Uutiskirje tuotti edelleen spontaania positiivista palautetta.

Tietokeskus järjesti kaikkiaan kuusi tilaisuutta, joissa esiteltiin tuore julkaisu tai tuote. Poikkeuksellisen juhlavasti julkistettiin 16.4.2009 pitkäaikainen hanke, *Helsingin historiallinen kaupunkikartasto – Historic Towns Atlas*. Tilaisuutta varten saatiin käyttöön Vanhan Raatihuoneen Empire-sali. Alan ammattilehtien arviot Atlaksesta olivat kiittäviä. Käsien sidotusta, historiallisesta kartastosta otettiin uusi painos heti seuraavana kesänä.

Pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteisessä *Kuntademokratia ja kilpailukyky* -kutsuvierasseminaarissa esiteltiin 'Pääkaupunkiseudun demokratiaindikaattorit'.

Pohjoismaisena arkistojen päivänä 3.11. järjestettiin kaupunginarkistossa näyttely ja tapahtuma, jonka teemana oli "Unohdettuja suunnitelmia". Samana päivänä julkistettiin kaupunginarkiston uusi verkkotuote, karttarekisteri.

Raimo Riski

Atlaksen tekijöitä: toimitustyöstä vastannut maisteri Merja Lahtinen, professori Marjatta Hietala, erikoistutkija Martti Helminen

Raimo Riski

Arvovaltainen yleisö kuuntelemassa julkaisun esittelyä.

Julkistamistilaisuuksia järjestettiin myös seuraavista aiheista:

- Helsingiläisten 3.–6-luokkalaisten arki ja ajankäyttö
- Maahanmuuttajien vapaa-aika ja kulttuuripalvelut pääkaupunkiseudulla
- Kaupunkiluontoa kaikille – ekologinen ja kokemuksellinen tieto kaupungin suunnittelussa.

Sisäisen tiedotuksen kanavana toimi Tintra eli oma intranet-sivusto ja etenkin sen helposti päivitettävissä oleva etusivu. Lisäksi tiedotuslehti Notiisista ilmestyi 24 numeroa, joissa oli johtoryhmän asioita, uudet julkaisut, henkilöstömuutokset, matkakertomuksia, henkilöstökerhon aiheita sekä vaihtuvia kaupungin yhteisiä tiedotettavia aiheita.

Tietotekniikka

Vuoden 2009 aikana otettiin käyttöön uusi versio Office toimisto-ohjelmistosta, uusi sähköpostijärjestelmä sekä aloitettiin siirtyminen Windows 7 -käyttöjärjestelmään. Office 2007 asennettiin lähes kaikkiin työasemiin kevään 2009 aikana. Tietohallinto järjesti henkilöstölle räätälöityä koulutusta ja tietoiskuja, minkä lisäksi oli mahdollisuus osallistua Oiva Akatemian kursseille. Joitakin vanhoja sovelluksia joudutaan vielä räätälöimään uuteen ympäristöön sopiviksi.

Vanha Tiimi-sähköposti poistui aktiivikäytöstä syyskuussa 2009. Posteja pystyi kuitenkin siirtämään ja lukemaan kuuden kuukauden siirtymäajan. Tästäkin tietohallinto järjesti tietoiskuja, sekä ohjasi koulutukseen Oiva Akatemian kautta. Vanhojen postien siirtoon tarjottiin henkilökohtaista apua sitä tarvitseville. Kaikki

sovellusohjelmat saatiin vuoden aikana sovitetuksi uuteen sähköpostijärjestelmään.

Vuonna 2009 valmisteltiin sähköiseen työpöytään siirtymistä, kaupungin yhteistä sekä tietokeskuksen sisäistä Helmi-intraa. Valmistelu alkoi tietoteknisenä hankkeena, mutta jatkui tulevien sisäisen viestinnän kanavien arviointina.

Windows 7 -käyttöjärjestelmään siirtyminen aloitettiin syksyllä 2009 asentamalla se muutama testityöasemaan. Sovellustestausta jatkettiin Windows Vista -testauksen pohjalta. Tarkoitus on, että tietokeskus kaupunkiyhteisen ohjelman mukaisesti siirtyy Windows 7 -alustoihin vuoden 2010 aikana. Teetettiin tietokeskuksen asiakasrekisterin, Office 2007:n ja Outlook-sähköpostiohjelman yhteensovittaminen.

Tero Lahti

Pikkujoulussa kilpailtiin kaupunkituntemuksesta. Voittajajoukkueessa ovat Usko Heinonen, Pirkko Mela, Anneli Vuori, Asta Manninen ja Helena Vehmanen.

Ympäristö ja tietokeskus

Vuonna 2009 ilmestyi 71 julkaisua, joista 38 ilmestyi ainoastaan verkossa.

Paperinkeräyksen kustannukset olivat noin 1 300 euroa. Summa oli samansuuruinen kuin vuonna 2008. Paperinkulutus on kuitenkin vähentynyt, koska paperin hinta on noussut vuoden aikana. Paperinkulutukseen on tietokeskuksessa kiinnitetty jo aiemmin huomiota. Käytössä on kaksipuolinen tulostus, skannauksen käyttöä on lisätty sekä yhteisten tiedostohakemistojen käyttöä tehostettu.

Tietokeskuksessa on myös pitkään ollut käytössä periaate, että yhdellä työntekijällä on vain yksi tietokone. Erillisiä kannettavia tietokonehankintoja ei ole. Suurimalla osalla työntekijöistä on työasemana kannettava tietokone, joka voidaan ottaa tarvittaessa mukaan esim. kokouksiin. Kannettavien tietokoneiden käyttö on mahdollistanut sähköisen kokouskäytännön, jolloin asiakirjojen muokkaus tehdään suoraan tiedostoon ja näin ollen vältetään turhilta paperitulostuksilta. Lisäksi asennettiin kaikkiin työasemiin *Green Snapper* -ohjelmisto, jolla kaupunginvaltuuston linjauksen mukaisesti pyritään säästämään sähköä välttämällä työasemien turhaa päällä oloa.

Ympyrätalon kolmen yksikön osalta saatiin vertailutietoa sähkön kulutuksesta. Vuoden 2009 aikana sähkölaskua kertyi 9 300 euroa. Edellisvuonna kulutusmaksu oli 10 160 euroa. Sähkönkulutus on vähentynyt edellisvuodesta, kun otetaan huomioon sähkönhinnan nousu. Tietokeskuksen tiloissa on käytössä ajastettu valaistus, joka osaltaan vaikuttaa sähkön kulutukseen. Valaistus toimii automaattisesti arki-aamusta kello 7.00 lähtien ja sammuu klo 18.00.

Talous ja tuloksellisuus

TALOUS 2009

Tietokeskuksen käyttömenot vuonna 2009 olivat 3,2 % ja kokonaistuotot 12,8 % suuremmat kuin vuonna 2008. Investointeihin käytettiin noin 65 000 euroa.

Käyttötalous	1 000 €	TA / tot. %	Muutos %
Toimintatuotot	495	105,7	+12,8
Käyttömenot	6 080	90,4	+3,2
Henkilöstö	3 936	96,0	+7,4
Palvelujen ostot	1 161	73,1	-4,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	102	80,4	-32,0
Henkilökuntakerho	11	100,0	+10,0
Vuokrat	869	97,7	+3,0
Muut menot	1	5,3	-88,9
Toimintakate	-5 585		
Poistot	-84		
Tilikauden tulos	-5 669		

TULOKSELLISUUS 2009

Tietokeskuksen kokonaissuorite vuonna 2009 oli 26 759 (2008: 26 177).

Tietokeskuksen käyttömenot olivat 6,1 milj. euroa eli 3,2 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Tuloja kertyi yhteensä vajaa 0,5 milj.euroa eli 12,8 prosenttia edellisvuotta enemmän.

Tuottavuus

Tietokeskuksen kokonaistuottavuus ja työn tuottavuus pysyivät edellisvuoteen verrattuna lähes samalla tasolla. Vuoden 2009 kokonaistuottavuusindeksi oli 105 ja työn tuottavuusindeksi 103 (perusvuosi 2006). Henkilötyöpanos oli 74 henkilötyövuotta.

Vuoden 2009 talousarvioon merkittyjen suoritteiden ja tunnuslukujen toteutuminen.

	2006	2007	2008	2009 tavoite	2009 toteutunut
Julkaisuja, kpl	65	72	69	65	70
Laaja tietopalvelutehtävä, kpl	1 476	1 583	1 444	1 600	1 476
Luennot, koulutus- ja konsulttipalvelut, kpl	1 204	1 405	1 344	1 220	1 200
Arkiston tutkijakäynnit	1 574	1 685	1 952	1 450	1 328
Näyttelyt/messut, kpl	4	4	4	4	4

Sitovat tavoitteet

Tietokeskuksen sitovana tavoitteena vuonna 2009 oli kehittämishanke. Hankkeen tarkoituksena oli tuottaa Internetiin tietokeskuksen sivuille ajantasainen tuotekalenteri. Tuotekalenteri tuotettiin viraston Internet-sivustolle ja tavoite toteutui.

Toisena sitovana tavoitteena oli tuottaa 65 julkaisua. Tavoite toteutui, koska julkaisujen määrä vuonna 2009 on 70.

Tietokeskuksen julkaisut vuonna 2009

Tilastoja – Helsingin kaupungin tietokeskus

- 2009:1 Työvoima ja työssäkäynti Helsingissä 2006 (verkossa 11 s.)
- 2009:2 Väestön ja väestönmuutosten ennakkotietoja Helsingin seudun 14 kunnasta vuonna 2008 (verkossa 12 s.)
- 2009:3 Helsingiläisten työllisyys ja työttömyys 4. vuosineljännes 2008 (verkossa 4 s.)
- 2009:4 Asuntojen hinnat Helsingissä loka–joulukuussa 2008 (verkossa 7 s.)
- 2009:5 Väestönmuutokset Helsingissä 2005–2007 (verkossa ja painettu 114 s.)
- 2009:6 Asuntojen vuokrat Helsingissä loka–joulukuussa 2008 (verkossa 5 s.)
- 2009:7 Ennakkotietoja Helsingin väkiluvusta vuodenvaihteessa 2008/2009 ja väestönmuutoksista vuonna 2008 (verkossa 16 s.)
- 2009:8 Asuntojen vuokrat Helsingissä vuonna 2008 (verkossa 12 s.)
- 2009:9 Foreigners in Helsinki 2008 (verkossa)
- 2009:10 Väestön ja väestönmuutosten ennakkotietoja Helsingin seudun 14 kunnasta tammi–maaliskuussa 2009 (verkossa 10 s.)
- 2009:11 Rakentaminen Helsingissä vuoden 2009 ensimmäisellä neljänneksellä (verkossa 7 s.)
- 2009:12 Rakentaminen Helsingissä vuonna 2008 (verkossa ja painettuna 24 s.)
- 2009:13 Helsingin työllisyys ja työttömyys 1. vuosineljännes 2009 (verkossa 4 s.)
- 2009:14 Asuntojen vuokrat Helsingissä tammi–maaliskuussa 2009 (verkossa 7 s.)
- 2009:15 Kulttuurialan työpaikat ja yritysten toimipaikat Helsingissä (verkossa ja painettu 16 s.)
- 2009:16 Helsingin väestö vuodenvaihteessa 2008/09 ja väestönmuutokset 2008 – lyhennetty versio (verkossa 53 s.)
- 2009:17 Työpaikat Helsingissä 2006 (verkossa 4 s.)
- 2009:18 Helsingin väestö vuodenvaihteessa 2008/2009 ja väestönmuutokset 2008 (painettu 146 s.)
- 2009:19 Sairastavuusindeksi Helsingissä ja peruspiireittäin 2007 (verkossa ja painettuna 9 s.)
- 2009:20 Helsingiläisten työttömyys ja pitkäaikaistyöttömyys alueittain 31.12.2009 (verkossa 12 s.)
- 2009:21 Euroopan parlamentin vaalit Helsingissä 2009 (verkossa 11 s.)
- 2009:22 Yritystoiminta Helsingissä 2007 (verkossa ja painettuna 11 s.)

- 2009:23 Asuntojen hinnat Helsingissä tammi-maaliskuussa 2009 ja vuonna 2008 (verkossa 19 s., painettu 15 s.)
- 2009:24 Helsingin kaupungin henkilöstön työtaturmat ja ammattitaudit 2008 (verkossa 12 s.)
- 2009:25 Väestön ja väestönmuutosten ennakkotietoja Helsingin seudun 14 kunnasta tammi-kesäkuussa 2009 (verkossa 10 s.)
- 2009:26 Helsingiläisten työllisyys ja työttömyys 2. vuosineljännes 2009 (verkossa 4 s.)
- 2009:27 Asuntojen hinnat Helsingissä huhti-kesäkuussa 2009 (verkossa 8 s.)
- 2009:28 Asuntojen vuokrat Helsingissä huhti-kesäkuussa 2009 (verkossa 6 s.)
- 2009:29 Rakentaminen Helsingissä vuoden 2009 toisella neljänneksellä (verkossa 8 s.)
- 2009:30 Bostadspriserna i Helsingfors 2008 (verkossa 8 s.)
- 2009:31 Nuoret alueittain (verkossa 52 s.)
- 2009:32 Helsingin väestöennuste 2009–2040 (verkossa ja painettuna 83 s.)
- 2009:33 Rakennus- ja asuntotuotanto Helsingissä 2008 (moniste 64 s.)
- 2009:34 Helsingiläisten työllisyys ja työttömyys 3. vuosineljännes 2009 (verkossa 4 s.)
- 2009:35 Väestön ja väestönmuutosten ennakkotietoja Helsingin seudun 14 kunnasta 3. vuosineljänneksellä eli tammi-syyskuussa 2009 (verkossa 11 s.)
- 2009:36 Rakentaminen Helsingissä vuoden 2009 kolmannella neljänneksellä (verkossa 8 s.)
- 2009:37 Asuntojen hinnat Helsingissä heinä-syyskuussa 2009 (verkossa 8 s.)
- 2009:38 Nuorten koulutus Helsingissä (verkossa 20 s.)
- 2009:39 Asuntojen vuokrat Helsingissä heinä-syyskuussa 2009 (verkossa 6 s.)
- 2009:40 Helsingin ulkomaalaisväestö vuonna 2009 (verkossa 39 s.)
- 2009:41 Työpaikkojen ammattirakenne Helsingissä (verkossa 17 s.)
- 2009:42 Väestön koulutusrakenne Helsingissä (verkossa 19 s.)

Tutkimuksia – Helsingin kaupungin tietokeskus

- 2009:1 Magdalena Jaakkola: Maahanmuuttajat suomalaisten näkökulmasta (verkossa ja painettu 101 s.)
- 2009:2 Elina Stenvall: "Sellast ihan tavallist arkee". Helsingiläisten 3.–6.-luokkalaisten arki ja ajankäyttö (verkossa ja painettu 111 s.)
- 2009:3 Mika Raunio, Elina Pihlajamaa, Hanna Carroll: Työmarkkinoiden kansainvälistymis- palvelut: Ulkomaalaisen osaamisen kanava Suomen elinkeinoelämään. Kehittämisen haasteet ja mahdollisuudet pääkaupunkiseudulla (verkossa ja painettuna 170 s.)

- 2009:4 Tuula Joronen (toim.): Maahanmuuttajien vapaa-aika ja kulttuuripalvelut pääkaupunkiseudulla (verkossa ja painettuna 212 s.)
- 2009:5 Heikki A. Loikkanen, Ilkka Susiluoto: Kuntien menotasoon vaikuttavista tekijöistä. Tutkimus peruspalvelusektorien menojen eroista vuosina 1994–2006 (verkossa ja painettuna 107 s.)
- 2009:6 Maija Faehnle, Pia Bäcklund, Markus Laine (Toim.): Kaupunkiluontoa kaikille. Ekologinen ja kokemuksellinen tieto kaupungin suunnittelussa (verkossa ja painettu 130 s.)
- 2009:7 Inga Jasinskaja-Lahti, Markus Laine (Toim.): Founding the European Chemicals Agency: The perspectives of the employees and the authorities

Tutkimuskatsauksia – Helsingin kaupungin tietokeskus

- 2009:1 Heikki Helin: Helsinki ja talouden notkahdukset (verkossa 41 s.)
- 2009:2 Juha Nyman: Sosiaalinen yritys hoiva-alalla (verkossa 130 s.)
- 2009:3 Heikki Helin: Ennen notkahdusta. Suurten kaupunkien tilinpäätökset 2008 (verkossa 26 s.)
- 2009:4 Mari Vaattovaara, Matti Kortteinen, Katja Vilkama: (toim.): Elämää täydennysrakennuskohteissa – Matala urbaani ja tiivis täydennysrakentaminen Helsingissä (verkossa 44 s.)
- 2009:5 Vesa Keskinen: Paluu normaaliin. Helsingiläisten palvelujen arviointia 2005 ja 2008 (verkossa 71 s.)
- 2009:6 Harry Schulman, Ari Jaakola: Kaupunkirakenteen kehityspiirteet: KARA. Esitutkimus Helsingin ja Turun työssäkäyntialueilta (verkossa ja painettu 66 s.)
- 2009:7 Martti Tuominen: Poikkeukset nousevat otsikoihin. Nuorten väkivalta Helsingissä 1997 ja 2005 (verkossa 23 s.)
- 2009:8 Heikki Helin: Suurten suuret menot? Suurten kaupunkien palvelukustannukset 2008 (verkossa 41 s.)
- 2009:09 Heikki Helin: Veronkorotus – velan lisäys – yönkiristys. Suurten kaupunkien talousarviot 2010 (verkossa 19 s.)

Muistioita – Helsingin kaupungin tietokeskus

- 2009:01 Helsingin kaupungin arkistotoimen suunta vuoteen 2015. Helsingin kaupungin arkistotoimen kehittämissuunnitelma 2000–2013 (verkossa ja painettu 44 s.)

KVARTTI, neljännesvuosijulkaisu

- 1/09 (verkossa ja painettuna 80 s.)
- 2/09 (verkossa ja painettuna 64 s.)
- 3/09 (verkossa ja painettuna 82 s.)
- 4/09 Quarterly (verkossa ja painettuna 51 s.)

KVARTTI, tilastokatsaus

- 1/2009 (verkossa 25 s.)
- 2/2009 (verkossa 24 s.)
- 3/2009 (verkossa 23 s.)
- 4/2009 Quarterly (verkossa 22 s.)

Helsingin Seudun Suunnat

- 1/2009 Yli 65-vuotiaiden osuus väestöstä lievässä kasvussa (painettu ja verkossa 16 s.)
- 2/2009 Helsinki uusien yrittäjien suosikkikaupunki (painettu ja verkossa 16 s.)
- 3/2009 Helsingissä on hyvä asua (painettuna ja verkossa 16 s.)
- 4/2009 Helsinki Euroopan 10. kallein kaupunki (painettu ja verkossa 12 s.)

Tilastotietoja helsingistä 2009

Suomen-, ruotsin- ja englannin-, kiinan- ja japaninkieliset taskutilastot (verkossa ja painettuna 22 s.)

Helsingin kaupungin tilastollinen vuosikirja

- 2009 Tilastollinen vuosikirja 2009 (painettuna 378 s.)
- Statistical yearbook of the City of Helsinki 2008 (verkossa 31 s.)

Erityisjulkaisuja

- 2009 Helsingin tila ja kehitys 2009 (verkossa ja painettu 115 s.)
- 2009 Helsingfors tillstånd och utveckling 2009 (verkossa ja painettu 23 s.)
- 2009 Kaupunkiköyhyyden monet kasvot. Näkökulmia helsinkiläiseen huono-osaisuuteen (painettu 193 s.)
- 2009 Pääkaupunkiseudun demokratiaindikaattorit. Käsikirja (verkossa ja painettu 89 s.)
- 2009 Pääkaupunkiseudun demokratiaindikaattorit 2009. Suomenkielinen taskutilasto (verkossa ja painettu 27 s.)

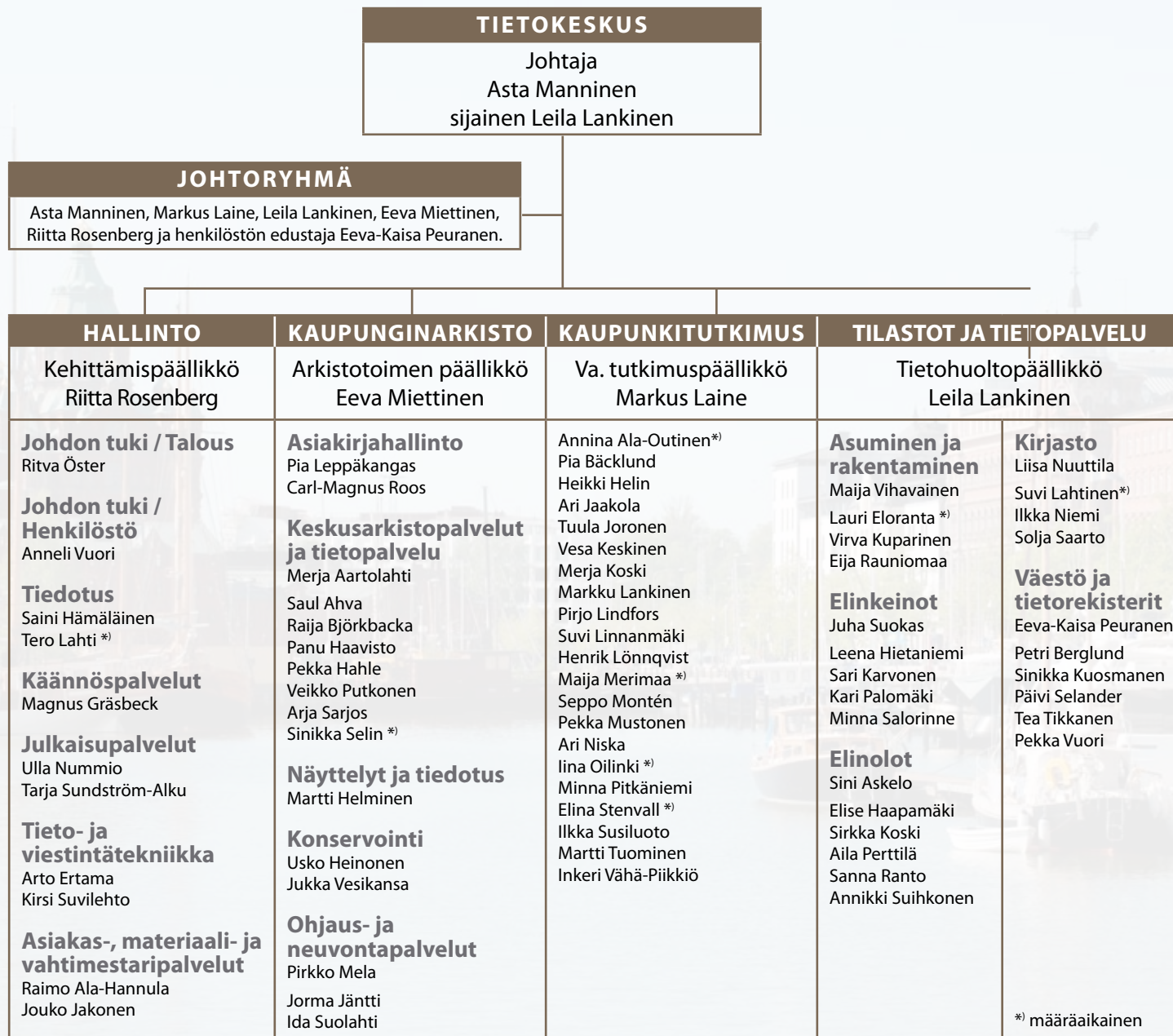

- 2009 Huvudstadsregionens demokratiindikator 2009. Ruotsinkielinen taskutilasto (painettu 27 s.)
- 2009 Helsinki Metropolitan area Democracy Indicators 2009. Englanninkielinen taskutilasto (painettu 27 s.)
- 2009 Marjatta Hietala, Martti Helminen, Merja Lahtinen (toim./eds.): Helsinki – Historiallinen kaupunkikartasto – Historic Towns Atlas (painettuna 208 s.)
- 2009 The State of Helsinki Region 2009 (verkossa ja painettuna 55 s.)

Uutiskirjeet 2009

1/5, 2/5, 3/5, 4/5, 5/5 (verkossa)

Organisaatio 31.12.2009

Yhteystiedot

HELSINGIN KAUPUNGIN TIETOKESKUS

www.hel.fi/tietokeskus

KAUPUNGINARKISTO

Eläintarhantie 3 F
PL 5510
00099 Helsingin kaupunki
Puh: (09) 310 1612
Telekopio: (09) 310 43814

KAUPUNKITUTKIMUS • TILASTOT JA TIETOPALVELU • KIRJASTO • HALLINTO

Ympyrätalo
Siltasaarenkatu 18–20, A-porras, 5. krs
PL 5500
00099 Helsingin kaupunki
Puh: (09) 310 1612
Telekopio: (09) 310 36601

Raimo Riski

Helsingin kaupunki
Tietokeskus